

Qurucusu:
Adil Minbaşayev

İctimai-siyasi, hüquq qəzeti

Qəzet 1990-cı ilin
iyulundan çıxır

Nö 8 (6051) 1 mart 2024-cü il

Qiyməti 40 qəpik

"Azərbaycanlıların öldürülməsi cəhdini cəzasız qalmayacaq"

"Ermənistanla sərhəddə son dəfə 2023-cü ilin sentyabrında ciddi gərginləşmədən sonra bu ilin fevralınadək olan dövrde sərhəddə vəziyyət sakit idi. Lakin fevral ayında erməni snayperi Azərbaycan əsgərini ağır yaraladıqdan sonra biz buna vaxtında adekvat və dəqiq cavab verməli olduğumuz".

Adalet.az xəber verir ki, bu barədə fevralın 28-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev

Alman İqtisadiyyatının Şərq Komitəsinin sədri Michael Harmsın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edərkən bildirib. "Bizim bu cavab bir neçə dəqiqə çəkdi və Ermənistandan bunu dərk etməsinə kifayət etdi ki, azərbaycanlıların öldürülməsi cəhdini cəzasız qalmayacaq və dediyim kimi, ötən ilin sentyabrından bu hadisə istisna olmaqla sərhəddə sakitçilik hökm sürür", - dövlət başçısı qeyd edib.

FƏLƏSTİNDE HÖKUMƏT VARDI Kİ?!

Oxudum ki, Fələstinin baş naziri Mehəmməd Ştaye hökumətin istəfa ərizəsini prezident Mahmud Abbas'a təqdim edib.

O başıyangılıqlı kişi Yasir Ərafətdən sonra Fələstin var ki, baş naziri də ola, hələ bir istəfa da vərə?

Hardasan, ay başıyangılıqlı kisi?

MİLLƏT DEYİLİK EY, KEFİK BAŞDAN-AYAĞA

Sayılda oxudum ki, tanınmış həkim İbrahim Əsədli qeyri-rəsmi münasibətde olduğu Aynur adlı bir xanımla birləşib öz həyat yoldaşını döyüb. Xeyli güldüm. Qulaq gündə təzə söz eйтməsə kar olar, deyiblər. Yeni bir kişinin bir qadına gücü çatmayıb ki, başqa bir qadını da köməyə çığırıb!?

Bütün saytlar da bu xəbəri belə paylaşış: "Məşhur həkim sevgilisi ilə birləşib arvadını döydü".

Yəqin ki, tezliklə özəl kanalların birində bu məsələ müzakirə obyekti keçiriləcək, hər ikisi, bəlkə də üçü televiziya çıxbıb bir daha özlerini biabır edəcəklər.

Millet deyilik ey, kefik başdan-ayağa.

ABŞ Azərbaycan və Ermənistana çağırış etdi

"Vaşinqton Azərbaycan və Ermənistana uzunmüddətli və sabit sülhə nail olunması ilə bağlı çağırış etməkdə davam edir".

Bunun ABŞ Dövlət Departamentinin nümayəndəsi Metu Miller brifinq zamanı bildirib. "Mən indi KİV üçün konkret bəyanatlar vere bilərəm, lakin biz tərəflərin uzunmüddətli və etibarlı sülh sazişinin bağlanması istiqamətində səyərləri desətəkləməye davam edirik", - deyə Miller Ermənistən və Azərbaycan xarici işlər nazirlerinin Berlindeki görüşündən gözənlərlə bağlı suali cavablandırarkən qeyd edib.

Xatırladaq ki, daha əvvəl Azərbaycan və Ermənistən xarici işlər nazirlerinin görüşündən fevralın 28-29-da Berlinde baş tutacağı bildirilib.

Aqil Abbas

aqilabbas@rambler.ru

"AMERİKALILAR SİZİN QIRILMAĞINIZA BAXIB,
SONRA RAHATLIQLA YEMƏKLƏRİNİ YEYƏCƏKLƏR"
(Dünya gözlərini yumanda...)

Fevralın 25-də gec saat 12-dən sonra "Xəzər" TV-də çox ağır, insanı təbdən çıxaran dəhşətli bir film nümayiş etdirildi: "Ruanda oteli". Bu filmə bir-iki dəfə baxmışam. Çox ağrıldıb məni, amma Xocalı faciəsindən bir gün qabaq yenidən baxanda məni lap dəhşətə gotirdi.

Oxşar faciələr, oxşar hadisələr. Afrikada kiçik bir dövlət olan Ruandada millət iki yerə bölgünə - hutular tutsiləri qırır. Hakimiyəti əla keçmiş hutular tutsilərin başına ermənilərin Xocalıda bizim başımıza açdığı faciəni, soyqırımı yaşadırdı. Küçələr meyitlərlə doludu, əllərinə xəncər, qılınc elə küçədəcə qoca, qarlı, uşaq, qadın demirlər hamisini doğrayırlar. Tutsilər dən 8 nəfərə yaxın qacış ölkədə bir otelə siğinir.

Deyəcəksiniz, bu faciəni yaşamışq, amma məsələ başqadı. Bir xarici jurnalist küçədə insanların doğranmasını ləntə alır. Necə Cingiz Mustafayev meyitləri çöllərə səpələnmiş uşaq, böyük, qoca, qarlı - xocalıları ləntə almışdı.

Bax: səh-3

GÜNÜN LƏTİFƏSİ

İki dəli imtahana girir. İmtahan qurtarandan sonra biri o birindən soruşur:

- Neca yazdırın?
- Boş vərəq verdim. Bəs sən?

- Mən də heç nə yazmadım, boş vərəq verdim.

- Onda elə biləcəklər köçürmüşük.

"AMERİKALILAR SİZİN QIRILMAĞINIZA BAXIB, SONRA RAHATLIQLA YEMƏKLƏRİNİ YEYƏCƏKLƏR" (Dünya gözlerini yumanda...)

Fevralın 25-də gecə saat 12-dən sonra "Xəzər" TV-də çox ağır, insani təbdən çıxaran dəhşətli bir film nümayiş etdirdilər: "Ruanda oteli". Bu filmə bir-iki dəfə baxmışam. Çox ağrılıb məni, amma Xocalı faciəsindən bir gün qabaq yenidən baxanda məni ləp dəhşət götürdü.

Oxşar faciələr, oxşar hadisələr. Afrikada kiçik bir dövlət olan Ruandada millət iki yərə bölgünüb - hutular tutsiləri qurur. Hakimiyəti əla keçmiş hutular tutsilərin başına erməni-

amerikalılar, fransızlar, ingilislər üçün siz yoxsunuz. Sizin qırılmağınız onların vecinə deyil".

Necə ki bizim qırılmağımız - Xocalı soyqırımı nə ABŞ-in, nə Fransanın, nə İngiltərənin, nə də Avropanın digər ölkələrinin vecinə deyil".

Elə sülhməramlıların gözü qabağında tutsilər doğrayırlar, onlar da durub baxır. Necə ki Serbiyada serblər BMT sülhməramlılarının gözü qabağında kosovalıları qırırlar, sülhməramlılar da siqaret çəkə-çəka tamaşa elədi.

Necə ki 10 noyabr Bayannaməsindən sonra Qarabağ yerləşdirilən sülhməramlılar (düzdür, onda Qarabağda azərbaycanlılar qalmamışdır) ermənilər qıra nəinki separatçılardan silahlanmasına göz yumurdu, hətta Ermənistandan silah və ağır texnika daşımalarına bələdçilik də edirdi.

Dünya 30 il bizim faciələrə göz yumdu, susdu. BMT 4 qətnamə çıxartdı və sonda Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sərkərdəliyi ilə Müzzəffər Ordumuz o qətnaməni təkcə Ermənistana yox, həm də Avropana bizi sevməyən dövlətlərə, eləcə də BMT rəhbərlərinə yedidi. Özü də 44 günün içində. Və sonra da 24 saatda Qarabağda separatizmin köküն kəsdi.

Düzdür, filmin sonundan polkovnikin köməyi ilə oteldəkiləri birtəhər aradan çıxarıb Tanzaniya sərhəndində başqa bir etibarlı qəçqin düşərgəsinə yerləşdirirlər. Necə ki sağ qalan xocalılar da birtəhər canını qurtarır Ağdama sığınmışdır. Amma sonda xocalıların başına gələnlər elə ağdamların da başına gəldi.

İndi görün dünyada nə qədər xalqlar Xocalı faciəsini yaşayır, dünya izleyir, susur və sonra da rahatca çörəyini yeyir, üstündən də viski içir.

26 fevral - Xocalı soyqırımı günü! Getdim "Ana harayı" abidəsinə gül qoydum. Bütün millət ordaydı. Həmişə bu abidəni ziyanat edəndən sonra uzun müddət nə mən, nə də millət özünə gələ bilmirdi. Amma bu dəfə elə olmadı, çünkü Xocalı azad olmuşdur. Azadlığından sonra ilk dəfəydi ki, ürəklə abidəni ziyarət etdirdilər.

Həmin günü Ali Baş Komandan, Cənab Prezident İlham Əliyev Xocalı soyqırısını xocalılarla Xocalıda andı. Bundan xoş gün olarmış?

Tanrı Türkü qorusun! Tanrı Ordumuza qorusun! Tanrı Ali Baş Komandani qorusun!

lərin Xocalıda bizim başımıza aćdıği faciəni, soyqırımı yaşadırdı. Küçələr meyitlərlə doludu, əllərində xəncər, qılınc elə küçədər qoca, qarı, uşaq, qadın demirlər hamisini doğrayırlar. Tutsılardan 8 nəfərə yaxını qaçıb ölkədə bir otelə sügürür.

Deyəcəksiniz, bu faciəni yaşamışıq, amma məsələ başıqadı. Bir xarici jurnalist küçədə insanların doğranmasını lentə alır. Necə Cingiz Mustafayev meyitləri çöllərə səpələnmiş uşaq, böyük, qoca, qarı - xocalıları lentə almışdır.

Otelin meneceri jurnalistdən xahiş edir ki, bunu bütün dünyaya yaysın, qoy dünya görsün ki, tutsiləri necə vəhşicəsinə qətlə yetirir? Jurnalist başını yelləyərək bilirsiniz nə deyir? Deyir ki, çalışacam, amma Amerikada, Avropana bu kadrlara baxandan sonra heç nə olmamış kimi oturub rahatca yeməklərinə yeyəcəklər.

Necə ki, Cingizin çəkdiklərini bütün dünyaya yaydıq və 30 ilde ermənilərin bizim başımıza aćdıqları faciələri yaydıq, Amerika da, Fransa da, Avropana ya baxmırı, ya da baxandan sonra oturub rahatca çörəklərini yeyirdilər.

BMT-nin sülhməramlıları guya gəliblər, 300 nəfər və dağlıqlar bütün ölkəyə. Bir polkovnikin rəhbərliyi ilə 4 sülhməramlı həmin oteli qoruyur. Otelin meneceri ona yalvarır ki, bir az qüvvəni artırsın. Polkovnik deyir: "İmkanım yoxdur, həm də bilirsən

lərin Xocalıda bizim başımıza aćdıği faciəni, soyqırımı yaşadırdı. Küçələr meyitlərlə doludu, əllərində xəncər, qılınc elə küçədər qoca, qarı, uşaq, qadın demirlər hamisini doğrayırlar. Tutsılardan 8 nəfərə yaxını qaçıb ölkədə bir otelə sügürür.

lərin Xocalıda bizim başımıza aćdıği faciəni, soyqırımı yaşadırdı. Küçələr meyitlərlə doludu, əllərində xəncər, qılınc elə küçədər qoca, qarı, uşaq, qadın demirlər hamisini doğrayırlar. Tutsılardan 8 nəfərə yaxını qaçıb ölkədə bir otelə sügürür.

44 GÜN QƏDƏR AĞIR KEÇƏN 120 DƏQİQƏ

Vətən müharibəsinin 44 gününü Azərbaycan xalqı səngərdəki əsgər kimi yaşadı. Bu müharibə hamının içindən keçdi.

Avropa Liqasının 1/16 play-off oyununda "Qarabağ" evdə "Braqa" ilə 120 dəqiqə səngərlərdəki əsgərlərimiz kimi döyüdü. Əslində 120 dəqiqədən çox çəkdi oyun. Onun da 70-80 dəqiqəsini 10 nəfərlə qaldıq, amma "Qarabağ" geri çekilmədi. Qurban Qurbonovun ayğır atları Portuqaliya kimi bir futbol ölkəsinin liderlərindən biri "Braqa"nın tapdalayıb keçdi.

Bütün Azərbaycan xalqı 44 günlük müharibə kimi bu 120 dəqiqəni Qurban Xoca və futbolçuları ilə birge yaşadı.

İndi saytlara baxıram, sosial şəbəkələrə baxıram, yazırlar ki, "Bayer"i

keçə bilməyəcəyik. Mənə zəng edən bütün saytlara işə deyirəm ki, "Bayer"i də tapdalayıb keçəcəyik.

Dostlar, niyə uşaqları ruhdan salırsınız? Bu futboldu, gerek biz uşaqlara ruh verək. Onlara qələbə üçün inam aşılıyaq. Yoxsa uduzacaqlar. Niyə uduzacaqlar axı? Allah eləməsin, uduzalar da döyüşüb uduzacaqlar. Bu uşaqların babaları Berlinə bayraq sancıb, indi onların nəvələri də Leverkuzenə bayraq sancacaq.

İndi saytlara baxıram, sosial şəbəkələrə baxıram, yazırlar ki, "Bayer"i

AFFA-nın "QARABAĞ"LA NƏ DÜŞMƏNÇİLİYİ?

AFFA-nın qara üzünü ağartdığını görədirmi bu düşmənçilik?

Azərbaycan futbolunu Avropada və dünyada yüksəltdiyinə görədirmi bu düşmənçilik?

Məhlə komandalığından çıxıb Avropa klubları səviyyəsində bir komanda olduğuna görədirmi bu düşmənçilik?

"Qarabağ Azərbaycandır" şurəni Avropada hayqırığına görədirmi bu düşmənçilik?

Bəlkə Azərbaycanın Lobanovskisi Qurban Qurbonova görədirmi bu düşmənçilik? Nə bilim ey, nə qədər saymaq olar. Əl çəkin də Qurban Xocanın ayğır atlardan. Qarşıda Avropa nəhəngi olan "Bayer" komandası ilə 1/8 final oyunu var.

yer"lə oyuna çıxa bilməsin.

Onsuz da iki aparıcı futbolçusu "Bayer"lə oyuna çıxa bilməyəcək. Görün neyləyirsiz, dəha bir-iki futbolçusunu da şikəst edib oyuna bilərsinizmi?

Qəm eləmə, Qurban Xoca, Allah da sizinlədir, 10 milyonluq Azərbaycan xalqı da. Qaldı "Qəbələ" və "Nefçi" ilə oyuna, əvəzedici helyət çıxarıın, inşallah, onlar da qalib gələr və AFFA-nın bağlı partlayar.

TAPIN VƏ "NABAT" FILMİNƏ BAXIN

Fevralın 26-sı kanalların birində (deyəsən, ATV-də idi) çox maraqlı bir Azərbaycan filminə baxdım. Sözün düzü, əvvellər bir-iki dəfə bu filmə baxmaq istəmişdim, amma dinamika olmadığına görə, yeknəsəkliyə mənə sixmişdi, sonadək baxmamışdım.

Fevralın 26-da isə Xocalı soyqırımı mənəni bu filmə sonadək baxmağa məcbur elədi, hərçənd ki, film çox gec başlamışdı.

Mühəribe haqqında belə ciddi, maraqlı bir film çəkmək, mühəribə faciələrinə tamamilə başqa bir yönən yanaşmaq əsl rejissor işidir ki, Elçin Musaoğlu da bu işin öhdəsindən məhərətlə gəlib.

Filmde dörd obraz var - gəlin, xəstə həyat yoldaşı, sürüdən ayrı düşmüş bürdə qurd (canavar yox, qurd. Əgər o canavar olsaydı gəlini parçalayardı, qurd isə insan yemir. Ona görə də türklər onu özərlərinə totem seçiblər), bir də gəlinin Ağca adlı inəyi və ümid yeri.

Bütün kənd köçüb, yalnız gəlin xəstə həyat yoldaşını qoyub getmək istəmir. Və haçansa camaatın geri dö-

nəcəyinə inanır. Gəlin hər axşam durub ocaqları və işıqları sönmüş kənddəki evlərin lampalarını yandırır və özü də qoyur pəncərənin qabağına ki, uzaqdan görünsün. Hətta axırda lampaların nöyütü də azalır, yenə gəlin usanır, lampalardakı nöyütərə paylaşıb yandırır.

Filmde belə bir kadr var, qurd həyətdəki quyuya düşür. Gəlin əvvəlcə onu tufənglə vurmaq istəsə də sonra fikrindən vaz keçir. Şərait yaradır ki, qurd quyudan çıxsın, sonra da quyunu doldurur ki, qurd bir də ora düşməsin. Və qurd da gəlib dəfələrlə gəlini kənardan müşayiət edir.

Kinoşunas deyiləm ki, filmi təmiz detallarınadək açım, həm də filmi bütöv nüsnəməşəyə həvəslə dəvətəm, tapın baxın. Görün oğullar necə film çəkib. Gəlin obrəzinə canlandıran Fatimə Mətamed Arya xanımı da xüsusi təşəkkürdür.

Nədənsə bu filmi izləyəndə gözümüzün qabağına Natig Qasimov gəldi. O Natig ki sona qədər ermənilərlə vuruşur və axırda məcburən əsir düşür. Amma nə qədər

döysələr də əlindəki Azərbaycan bayrağını atmır. Natiqin baxışlarından bir əsər yazmaq mümkünür. Gəlinin də baxışları mənə Natiqin baxışlarını xatırlatdır.

Bu xanım də kənddəki evlərin lampalarını yandırmaqla ermənilərlə belə savaşır. Tək qalır, amma yena də kəndi tərk eləmir. Filmin ideyası çox xoşuma gəldi.

Allah bir dəhə bizim lampaları sönməyə qoyması.

Elçin Musaoğluna və filmə yaradıcı heyətinə təşəkkürlerə:

Aqıl Abbas

ŞİMŞƏKƏ "QIRMIZI KART"IN ÇIXARILMASI VAXTI ÇATMAYIB EY, HƏLƏ KEÇİB

"Qəbələ" ilə "Kəpəz"in oyununda hakim göz görəsini "Qəbələ"nin haqlı penaltisini vermedi, hətta futbolçular hakimdən xahiş etdi VARa müraciət etsin, yekə-yekə bildirdi ki, eləmirməm.

Bələ də hakimlik olarmı? Hakim cəhənnəm, bəs VARda oturanlar orda burunlarını təmizləyirdilər?

Bələ haqsızlıqlar son zamanlar on çok "Zirə"nin başına gə-

lir. Hakimlər Komitəsinin sədri Şimşəkdi, idir müdə nə işlə məşğuldur?

O, bu haqsızlıqlara göz yumursa, deməli, bu haqsızlıqlarda onun da əli var.

Bir gün ya azarkeşlər, ya da Rəşad Sadıqov VAR hakimlərini çırpacıq.

Ağdamın Ağdam vaxtı bələ həqiqi, hakimləri Allahverdi Başrov çok qəşəng çırıldı.

Səxavət Məmməd

Sülhənən uzaqlaşış mühəribəyə yaxınlaşma

Azərbaycan hər şeyə hazır olmalıdır

Ritorika yenə dəyişib, sülh mesajları yerini mühəribə anonsları ilə əvəzləyib. Ermənistən daimi siyaseti onu deməyə əsas verirdi ki, onlar sülh müqaviləsini imzalamaqdən maksimumu yayınmağa çalışacaqlar. Təccübülü deyil, çünki onların bacaraçağı iş kaptılıyasiya aktına imza atmaqdır. Azərbaycanda bir çoxları erməni tərəfini "uduzublar, niyə şort irəli sürürler?" kimi sualları ittiham edirlər. Nəzərə almaq lazımdır ki, 44 günlük mühəribə, ondan sonra baş verən döyüslər və on sonda antiterror əməliyyatı Azərbaycan ərazisində olub. Yəni Ermənistən tərəfi öz ərazisində baş verməyən əməliyyata görə özünü nəyəsə borclu saymur. Konkretnəsək, Ermənistən sülhə razi salmaq üçün ya yeni əməliyyatı ehtiyac duyulacaq, ya da bu müzakirə ilərlə davam edəcək.

Qərbin, ABŞ-in analitik mərkəzləri Ermənistənla Azərbaycan arasında yeni mühəribənin qazılmasızlığını proqnozlaşdırırlar. Əslində, bunun işartələri da görürür. Sülh danışuları dayandırılıb, tərəflərin şərtləri isə aqardır. Azərbaycan Ermənistən Konstitusiyasının dəyişdirilməsini tələb edir. Elə Ermənistən da Azərbaycandan bunu tələb edir. Ermənistən konstitusiyasında açıq şəkildə Azərbaycana və Türkiyəyə qarşı ərazi iddiyası yer alır. Türkiyə kifayət qədər güclü ölkədir, hesab edirəm ki, Ankara özü bu məsələni yoluq qoymalıdır.

Gələk Azərbaycana. Ermənistən Azərbaycan Konstitusiyasının dəyişdirilməsi tələbi ilə bağlı ağlımuza ilk gələn şey Müstəqillik Bayannaməsidir. Azərbaycan həmin Bayannamə ilə Xalq Cümhuriyyətinin (1918-20) varisi olduğunu elan edib. Bu o anlama gəlir ki, Azərbaycan Cümhuriyyətin bütün mirasının, əcmüldən də ərazisinin varisidir. Artıq bəzət dairələr bu məsələni gündəmə gətirir və fikrimə, Azərbaycan üçün təhlükə də burdan qaynaqlana bilər. Bu məsələnin hətta referenduma çıxarılmış olduğunu düşündən şaxslər də var.

Cümhuriyyətin məcbur qalıb güzəştə getdiyi əraziləri referenduma çıxarıb rəsmiləşdirmək anadoluşular demis, "öz topuşuna sıxmaq" kimi bir şəydir. Hesab edirəm ki, son dövrlər genişlənən Konstitusiya müzakirəsinin altında yatan əsas amillərdən biri də budur.

Qayıdaq mövzumuza. Fransa rəsmi olaraq bayan etdi ki, Ermənistənə Azərbaycandan təhdid var və onu müdafiə etməlidirlər. Ermənistən müdafiə etmək üçün Fransa əlindən gələni edir, bu çərçivədə ona yeni silahlar satır. Bundan əlavə, yaxın gələcəkdə Fransa hərbiçilərinin Ermənistəndə peydə olacaqı da gözlənilir. Fransanın niyəti Ermənistəni müdafiə etməkdən daha çox region uğrunda apardığı mübarizədə üstünlük qazanmışdır. Baxın, Fransa əraziləri kiçik olan Ermənistən GM-200 radiokasiya sistemləri verib. Radiuslu 250 kilometr olan həmin sistemlər Fransaya nəinki Azərbaycan, eləcə Türkiyə, İran və Rusiya təyyarələrini fasılısız izləməyi imkan verəcək.

İran yad qüvvələrin regiona gəlməsinə qarşı olduğunu nə qədər bildirsə də, Fransa heç vaxt İran'a yad olmayıb, indi də deyil. Məlum Gülyüstan və Türkmençay müqavilələri imzalanın dənəmdə zamanı Rusiya və İngiltərə İran və Fransaya qarşı mübarizə aparırdı. Fransanın ilk hədəfi Azərbaycan yox, Rusiyadır. Cəbhədə bas verən təxribatlar da əslində, bunu təsdiqləyir. Son vaxtlar atəşkəs tez-tez pozulur. İstiqamətlər isə Rusiya sərhədçilərinin nəzarətində olan ərazilərdir. Ermənistən Azərbaycan tərəfinin atəşkəsin pozulması ilə bağlı açıqlamasını yalanlayır, ardından isə Rusiyani ittiham edərək materiallar erməni mediasını "bəzəyir". Bu informasiya mühəribəsi, psixoloji savaşdır. Bir gün 102-ci hərbi bazarın qarşısında etiraz aksiyaları başlasa, buna da təsəccüblənməliyik.

Gələk Azərbaycan tərəfinin ritorikasına. Müdafiə Nazirliyi atəşkəsin pozulduğunu bəyan edir, ardınca isə cavab tədbirlərinin görüldəmədiyini bildirir. Bu ritorikaya sərhəddəki son insidentdən sonra keçilib. Ola bilsin, rəsmi Bakı baş verənlərin oyun olduğunu bilir, ona görə də gərginliyi artırmaq istəmır.

Bu yondo hətta Rusiya ilə məsləhətləşmənin aparıldığı istisna deyil. Rusyanın Ermənistəni cəzalandurmazı mümkün variantdır. Ancaq bu Ermənistən məhv edilməsi anlamına gəlməyəcək. Ermənistən bütün hallarda Rusiyaya lazımdır. Rusiyaya həkimiyətinə onun öz kuklesi olmayan Ermənistən lazım deyil. Ona görə də, bu ərafədə Rusyanın əsas hədəfi Nikol Paşinyan olacaq.

Azərbaycanın Ermənistənə hücum edəcəyi ilə bağlı iddialar var. Bunu hətta Paşinyan da dilə götürir. Məsələ ondadır ki, Azərbaycanın Naxçıvanla yolu açması üçün hücum etməsi ağır sənkiyalarla nəticələnə bilər. Azərbaycanın Ermənistənə təzyiq etməsi üçün əlində Qazaxın 7 kəndi və Kərkə anklavı var. Sual oluna bilər ki, Naxçıvanla yolu açılması təhlükəlidir, bu kəndlər niyə təhlükə tövətmir?

Cünki 10 noyabr üçtərəfli bayanatunda Ermənistən qəbul edib ki, onlardan Azərbaycana məxsusdur, onların geri qaytarılması barədə öhdəlik götürür. Dolayısı ilə rəsmi Bakı Ermənistənə təzyiq üçün təhlükəli Naxçıvan yoldundansa, daha az təhlükəli Qazaxın 7 kəndi və Kərkə anklavı üzərindən hərəkət edə bilər. Baş verən silahlanma, dəyişən ritorika, regionda maraqları olan bütün tərəflərin aktiviliyi uzaq olmayan gələcəkdə yeni toqquşmanın olacağını xəbərcisiidir.

Aqil Abbas Ağdama köçəcək

"İlk növbədə ev şəraitini yaxşı olmayanlar, yataqxanalarda yaşayınlar Ağdama köçürülecek".

Adalet.az xəbər verir ki, bu sözüleri milət vəkili Aqil Abbas Ağdamın bərpası və ora gözlənilən köçə bağılı Bakıvaxtı.az-a danişarkən deyib.

Onun sözlərinə görə, çox güman ki, sonra şəhərdə, müxtəlif yerlərdə, qəsəbələrdə yaşayınlar köçürülecek.

Aqil Abbas Ağdama köçə başlayanda doğma yurdada döndəcəyini vurgulayıb:

"Xanımımla razılışmışıq. Biz də gedib Ağdamda yaşayacaqıq. İnşallah ki, belə də olacaq".

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyev fevralın 26-da Xocalı rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşündə Ağdama ilk köçün gələn il başlanacağıını bildirib.

Dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, artıq beş yaşayış məntəqəsinə keçmiş köçkünlər qayıdıblar. Bu il o yaşayış məntəqələrinin sayı 20-yə çatacaq.

Bu il həm Xocalıda, həm də Xankəndidə həyatın bərpa olunacağı qeyd edən dövlət başçısı deyib: "Malibəyli, Kərkicəvə, Şuşanın Turşu kəndləri də bərpa ediləcək. Ağdam şəhəri bərpa olunur və gələn il Ağdama da ilk köçə başlanacaq. Yəni, quruculuq işləri geniş vüset alır".

"Moskva və Kiyev danışıqlarına ABŞ mane olur"

Amerikalı jurnalist Taker Karlson bildirir ki, ABŞ Rusiya ilə Ukrayna arasında danışıqlat prosesinin başlamasına mane olur.

ABŞ hökuməti danışıqlara icaza vermir... Biz amerikalılar sülh yolunda maniəyik"- deyə Karlson bloger Leks Fridmanın YouTube-kanalına verdiyi müsahibədə bəyan edib. Karlson qeyd edir ki, Vaşinqton ukrayna münaqişəsinin qurbanları qarşısında məsuliyyət daşıyır. Bundan başqa jurnalist bildirir ki, Co Bayden administrasiyası, hələ Boris Consonun Böyük Britaniyanın baş naziri olduğu dövrlərə ona tapşırıq vermişdi ki, Kiyev tərəfini İstanbulda keçirilən Rusiya-Ukrayna danışıqlar prosesində razılışma elde edilməməsine inandırırdı. ABŞ-in bu "fəşəbbüsü" göründüyü kim ağır nəticələrə getirib çıxarı. On minlərlə insanın halak olmasına ABŞ birbaşa "mənəvi cinayət" məsuliyyəti daşıyır.

Rüstəm Hacıyev

ABŞ Dövlət Departamenti mətbuat xidmətinin rəhbəri Mettyu Miller bəyan edib ki, ABŞ Ukraynaya nə hərbi birləşmələri, nə də əkrayna hərbiçilərinə təlim keçmək üçün instruktorları göndərmir.

Mütamadi olaraq jurnalislər üçün keçirilən brifinqdə, mətbuat xidmətinin rəhbəri çıxışında xatırladıb ki, ABŞ prezidenti dəfələrlə bu faktı təsdiq edib.

Millerin sözlerinə görə, "Co Bayden iki ildir ki, amerikan əsgərləri heç bir halda Ukraynada hərbi əməliyyatlarda iştirak etmək üçün gönüldərilməyəcək". Dövlət departamentinin rəsmisi bir dəha-

"Amerikan hərbiçiləri Ukrayna mühəribəsində iştirak etmirlər"

ri ən azindan ilin sonunadək ABŞ-siz döyüş əməliyyatlarını davam etdirmək məcburiyyətindədir. "Təbii ki, onlar bunu etməkdə ciddi çətinliklər cəkməli olacaqlar".

Birləşmiş Ştatlar həkimiyət orqanları arasında deyəsən çəşqinqılıq yaranıb. Ele həmin gün Pentagonun mətbuat xidmətinin

rehberi jurnalistlərlə keçirdiyi briifinqdə, tezliklə Ukraynaya F-16 qırıcı təyyarələri göndəriləcəyini bəyan etdi.

Eyni zamanda Niderlandın səfiliyindən də bildirildi ki, onlar da Ukraynaya altı adəd F-16 qırıcı təyyarələri göndərəcək.

Görənən nə baş verir? Bir hakimiyət stukturunun dediklərini, digər hakimiyət strukturunu təkzib edir. Arada qalan isə Ukrayna və ukraynalıları...

Rüstəm Hacıyev

Fransanın "baş xoruzu" rus xalqı ilə döyüşməkdən qorxur

Fevralın 26-da Parisdə, Ukraynaya dəstək konfransının açılışında çıxış edən Fransa prezidenti Emanuel Makron, bəyan edib ki, Qərb rus xalqı ilə mühəribə etmək fikirində deyil və Ukrayna münəqişəsinin qızışdırılmasından qəşənlərdir.

"Biz hamımız bu faktla razılıq ki, rus xalqı ilə mühəribəye girmək istəmirmik. Biz münaqişə başlayandan müvəffeqiyətlə etdiyimiz kimi, qətiyyətlə vəziyyətin gerginləşməsindən qızışdırılmasından qəşənlərdir".

Son dövrlər ortaçıdan çıxmayan, özünü dünya siyasetində "matax" sayan Fransanın "baş xoruzu", döyüşə başlamaq gələndə geri çəkil-

məyə ve özüyle bərabər digər avropanın dövlətlərininə rusların qarşısında qanadlarını sallayaq "yas" getməyə çağırır. Makron eyni zamanda, ökeanın o tayindakı "xozeynlərinin" də qəzəbindən çəkinir və ona görə də, "Qərb dövlətlərinin sonadək Ukraynanı dəstəkləməyə çağırır".

"Bu günkü görüşün məqsədi - milli və kollektiv səviyyədə, bir çoxlarımızın Ukrayna ilə bağlılığı ikitərefli rəziləşmələrə uyğun olaraq, Kiyevə maliyyə və herbi poten-

sial yardımçıları göndərilməsinin yollarını müəyyənləşdirməkdir".

Emanuel Makron çıxişında, "xala-xətrin qalmاسىن"-deyə Rusiyani, qərb ölkələrinə qarşı guya hiber hückumları artırmaqdə günahlandırıb. Ermənilərin "böyük bacısı" bu çıxiş ilə siyasetdə "sənətkar" kimi, kumiri saydıgı Kim Kardaşyanın da böyük "sənətkar" olduğunu bir daha nümayiş etdirdi.

Rüstəm Hacıyev

İlgar Rəsul

Sənin heç şəhərin bombalandımı?

Sən heç mərmilərin altında evinizə təref anana qaçdırın? Ayağının altına baxmadan qaçıdırın küçələrdə, döngələrdə, aralıqlarda yanından keçdiyin evə düşən mərminin partlayışının ardınca ətrafa yayılan çıçırtı səsleri səni daha sürətlə qovdumu evinizə səri? Çatıb evini yerində, ananın sağ görəndə başqa evlərin dağlılığıni və başqa anaların öldüyüünü unudub egoistcəsinə sevindim heç heç? Sonra bu şəxsi sevinc ömrün boyu xatırlandıraq qaraldımi qanını?..

Amma bunlar şəhərin birinci dəfədə bombalananda idi...

Sən heç şəhərin sonralar dəfələrlə bombalananda divanda uzanıb televizorda gedən mənasız filmə baxmağa davam etdimmi? Evin üstündən uçan top mərmilərinin, "qad" rakətlərinin tanış simfoniyasını laqeydcəsinə dindəlin mi heç? Nəfəs və zərb atətlərindən ibarət orkestrin ifasında bir simfoniya. Əvvəl mərminin fisiltisi, fiti, sonra harda partlayış...

Sonra da bu həngəmənin solo hissəsi...

Sən hər gün qonşu arvadların xorunun arajimanında mollanın solo oxumasını dinləməkdən bezdinmi heç?

Sən heç doğma şəhərin boşaldıqca qəbiristanlıqların necə süretlə dolduğuñun fərqinə vardınız? Hər gün top atəşinə tutulan şəhərlərin qəbiristanlıqlarında bir gündə nə qədər ölü doğduğunu düşündünmü heç?

Sonu boş küçələr, dolu qəbiristanlıqlı bombalanan şəhərlərin bilirlərəm!

Bilmirən, görmədin. Nə gözəl. İstəyirəm bilmə və görmə heç zaman.

İstəmərəm sən də həyatının qalan hissəsinin bayramlarında qəfil partlayıran fişənglərin, pistonların səsinə nifrət edəsən...

İstəmərəm qaranlıq səmadakı rəngbərəng bayram atəşfəşanlığında sənin də gözünə mərminin parçaladığı insan cəsədləri görünsün. Ətrafında sevinçlə yeni ilin gəlməsinə qışqırın insanların səsi qulaqlarına vayşəvən, aqşarma şəkilində dolsun. İstəmərəm...

Bir də...

Bir də istəyirəm hamı bilsin ki, mühəribə gedən ərazi-ləri tərk edənlər əslində ölüməndən qaçmırlar. Ölümə qaçırlar. Sonuncu dayanacağımız yer ölçəcəyimiz yerdə de-mək...

Akif Nağı: "Separatçılara əməkdaşlıqda

Şübhəli bilinən azərbaycanlılar olubsa..."

Azərbaycanın Baş prokuru Kamran Əliyev deyib ki, erməni separatçılarının 1987-ci ildən indiyədək töretdiyi cinayətlər təhlil edilir. Bakıda saxlanılan separatçılardan ifadələri əsasında xeyli məqamlara aydınlıq getirilir. Mediada yayılan məlumatlara görə, işğal dövründə erməni separatçılardan (Arkadi Qukasyan, Bako Saakyan, Araik Arutyunyan, Ruben Vardanyan və digərləri) əməkdaşlıqda şübhəli bilinən azərbaycanlılar da olub. Hətta adı çəkilən separatçılardan həbs edilərkən onların Azərbaycan xüsusi xidmet orqanlarına şok adlar verəcəyi deyildir.

Görəsen, həbsdə olan ermənilər növbəti dəfə öz xarakterlərinə uyğun yalanlar uydura bilərmi? -sualımızı Azad Vətən Partiyasının sədri Akif Nağı cavablandırır.

- Akif müəllim, bildiyimiz kimi, bu toplum çok hiylələr bir toplumdur. Ola bilərki, bu separatçılardan, məsələn, onlarla əməkdaşlıq edən satqınların yox, nə vaxtsa qəhrəmanlıqları ilə erməniləri məglubiyyətə uğratmış hərbiçilərin adını hallandıralar?

- Düzdür, indiyənə qədər görmədiyimiz bir haldır ki, er-

məni milletindən olan biri gerçəyi dənişsin. Ermənistən həkimiyəti də, mediası da, dövlət strukturları da, tarixçiləri, alimləri, arxeoloqları və demək olar ki, bütün toplum yalan daşımaqdə mahirdir. Uzaqdan başlamaq istəmirəm, bax, ele, bu günlərdə Ermənistən işğaldan azad edilmişərəzilərdə mövcud olan mina sahələrinə dair 8 formulyarı Azərbaycana təqdim etdi. Formulyalar üzərində təhlil və emal işləri aparıldıqdan sonra qeyd edilən məlumatların real mina sahələri ilə uzaşmadığı, istinad nöqtələrinin koordinatlarının yanlış və yararsız olduğu müəyyən edildi.

Yəqin ki, siz də bilirsiz ki, Ermənistən tərəfindən Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl və Zəngilan rayonlarında basdırılan mina sahələrinə dair 2021-ci ilde

verilmiş məlumatların dəqiqliyi 25% təşkil edib. Daha dəqiq, hamısı yararsız və gerçəkliliyi ifade etməyən mina xəritələridir.

- Yəni, bir vətəndaş olaraq, həyəcanlanmaqdə haqlıymam...

- Bir nüansı nəzərdən qaçırmayıq. Hazırda Bakı həbsxanasındaki ermənilərin durumu başqadır. Onlar hazırda Azərbaycan dövlətinin nəzarətindədir və yalan demək, saxta məlumat çatdırmaq şansları yoxdır. Dediqləri hər məlumat yerli-yataqlı sübüt etməlidirlər. Yox, aqər iddia etdikləri qarayaxmani məlumat kimi çatdırmağa çalışırlarsa, dedikləri təsdiq olunmazsa, bunun nə ilə nəticələnəcəyini anlayırlar. Çok güman ki, onlar bütün dünyadan konstitusiyasında, qanunlarında "yalan ifadə vermək" in cəzası olduğunu bilirlər. Əmin olun, bizim hüquq -mühafizə orqanlarımız ayıq-sayıqdır, öz işinin peşəkarlarıdır!

Əntiqə Rəşid

Əntiqə Rəşid

Cəmiyyətdən
qaraguruha: Cahillər
"hörməti", ziyalılar,
mütəxəssislər hədəf

Cəmiyyətimizdə qəribə tendensiya yaranıb. Qəribəliyi bir yana həm də tendensiya gülünc bir aura yaradıb.

Kim ki, abituriyent kimi həvəslə ali məktəbə hazırlaşmayıb, tələbə kimi auditoriya görəməyi, ali təhsil almayıb, akademiklərin, professorların, elm adamlarının mühəazirələrini dini ləməyi, onların əlaçı tələbəyə hörmət və etirazını sezməyi, oturusunu, durusunu, danışığını ləzgəstirən müəllimlərinə və tələbə yoldaşlarına uyğunlaşdırmağa çalışmayıbsa, ümumiyyətdə, mədəni və elmi sferada şəxsiyyətin tənzimləməyə çalışmayıbsa, cild-cild kitabları oxumağıbsa, imtahın, "zaçot", "kurs işi", "dövlət imtahani" həyəcanı keçirməyi, bütün bi prosesləri yaşayışlara yuxarıdan aşağı baxır. Ən pisi də odur ki, belələri - ali təhsili, eyni zamanda davranış, danışığı, hərəkatı "kəm" olanlar şəxsiyyət kimi yetişmək, cəmiyyət, xalq, dövlət üçün faydalı olmaq üçün 4 il, 5 il öz üzərində işləyənləri, oxuyanları hədəf atırlar, onları lağla qoyurlar.

Cəmiyyəti qaraguruha çevirən, orta məktəbdən başqa sinif otağı tanımayan və öz üzərində islaməyən cahil insanlara tez-tez raşlaşdırıq. Məsələn, uzaq başı, peşə məktəbinə bitirmiş bir şagird Akif Rüstəmov, Cahangir Məmmədli, Zeynal Məmmədli və s. jurnalistikamur AS-larından mühəazir və dörsələrindən ola qiyamət almış, ali təhsilli, peşəkar jurnalista "səndən jurnalist olmaz, on yaxşı jurnalist elə mənəm" deyirə, deməli fəlakət artıq cəmiyyətimizə problem kimi daxil olub.

Keçək asas məsələyə.

Bu gün sosial şəbəkədə təsadüfən müğənni Ayan Babakılıyevanın paylaşımı haqqında xəbər oxudum. (Publik.az) Deməli, tərcüməyi-halında heç bir ali təhsil almadiği göstərilən müğənni hesabında yazıb: " Oxumaqla, sadəcə deyil. İnsanın içi gözəl olmalıdır ki, zəbəllikdə belə parlayan nəsə tapasın. Səviyyə səhbəti var, xəzim. Həyatınız məndən ibarət olub, bir az oyanın bu Ayan yuxusundan" ..

Müğənninin "İnsanın içi gözəl olmalıdır" fikrini bəyənən "Oxumaqla, sadəcə deyil" hissəsini heç bəyənmədim. Əslində zaman o qədər dəyişib ki, ali təhsil almadan nə yaşaması mümkündür, nə də müzəyyən bir çevrələrdə fikir yürütmək, nə də ətrafında hörmət qazanmaq... Ağızdan çıxacaq sözü cəlaləmən ağızdan çıxartmaq ən yüngül hələ cahillikdir, deyirdim.

Düşünürəm ki, hətta üzərən peşə adamları, jurnalistlər, müğənnilər, aparıcılar mütləq ali təhsilli olmalıdır. Ali təhsil sözümüz xahiş edirəm "diplom" anlamı kimi qəbul etməyin, bu surət dəyiş, davranış, hərəkət, həyatını tənzimləmə qaydası kimi qəbul edilsin.

Baxın, oxuması, ali təhsilli Faiq Ağayevin efsidə dəyiş, oturuş, geyim tərzinə, bir də Ayan Kazımovanın, Röya Ayxanın tərzinə. Fərqi xirdalamağa dəyərmi?

İndi keçək, ali təhsili kəm olan Ayan Babakılıyevanın həyat yoluna. Əvvəlcə qeyd edim ki, Ayan Babakılıyevanın 1989-cu il aprelin 12-də Gəncə şəhərində anadan olub.

Uşaq yaşlarından fortepianoda ifa etməyi bacardığın dan, fortepiano üzrə orta musiqi təhsili almaq üçün musiqi məktəbində dərs alıb. Gəncədə M. Cəlal Paşayev adına 39 sayılı orta məktəbi bitirib. Hələ məktəbdə oxuduğu vaxtlarda həm orta məktəbin xorunun, həm də musiqi məktəbindəki uşaq xorunun solisti olub. Məktəblərəsə musiqi yarışmalarında iştirak edib.

Professional sahnəyə Elçin İmanovun Sənin xatirinə mahnısı ilə gəlmisdir. "V&V company"nın dəstəyi və Aqil M. Quliyevin rejiyissoruğu ilə mahnuya klip çəkilmiş və rotaşıya buraxılıb.

Əgər, bax, elə o dönenlərdə ali təhsil arxasında düşəydi, sevdili sənəti alılışdirməyə çəltəssaydı, başına bəzi problemlər aćımadı. Bilirsiniz, Ayan hələ çox gəncən özündən 27 yaş böyük olan ailəli eyni zamanda məşhur idmançı ilə qeyri-qanuni yaxınlıq etdi. Hətta bilə-bilək, polkovnikin qızı, oğlu və nəvəsi var, ondan övlad dünyaya gətirdi. Biabırçılığın ən pik həddi isə polkovnikin Ayani həyatının səhvi olduğunu deməsi oldu. O, "Bir şeyi deyə bilərəm. Öz ailməi çox sevirdim! Mənim qızım, oğlum və nəvəm var və mən onlarla fırıldırıb. Səhv eləmək insanları xas cəhətdər və hekim səhvdən siğortalanmayıb. Bu şəhəvalat mənim həyatımın ən böyük səhvidir" - deyə vurğuladı, "əminəm, unutmadıñım.

Ayan xanımın sosial şəbəkədə yazdığı "Həyatınız mənən ibarət olub, bir az oyanın bu Ayan yuxusundan" atmacası da adəm düşündürməyə bilməz. Gör, hələ sən-biznesdə nə müğənnilər var ki, A.Babakılıyevaya köksötürür. Onun səviyyəsinə qıtbı edir. Ayanın yerində olmayıb. Ona görə də belə bir iyrənc mənzərə qarşımıza çıxır.

P.S. Yeri gəlmışkən, tanışışlar arasında ali təhsili olmayanlar var, xeylidir. Amma onlar elə ailələrdən çıxıb, tərbiyə altılar ki, hətta ali məktəb bitirdiyini düssenürsən, müdürüliyinə və əzəqərənlilikinə şahid olursan, davranışına, danışığı, geyim, oturuş-duruşuna da heyran qalırsan. Vay o gündən ki, insan nə iləsindən yaxşı sey axıdır, nə özündəki əskidləri doldurmaq marağında olur. Ona görə də belə bir iyrənc mənzərə qarşımıza çıxır.

Mən Roma Papasını tanıyan gündən o gah başəriyyəti sülhə çağırıb, gah da əzilən xalqları ...

Deməli, Qarabağ ermənilər tərəfindən işğal olunanın bu günü qədər Roma Baş yepiskopları, Roma Katolik Kilsəsinin başçıları, Katolik xristianların dini liderləri olan Papaların hamısı Ermənistəni sülhə Azərbaycanla birgə çağırıb. O Ermənistən adını da ora "xala, xətrin qalsın" deyə qoşublar. Daha bunun biri işğalçı, digər işğala meruz qalandır - deməyiblər.

2013-cü ildən de Fransisk adlı dindar Papa olandan sonra sürekli Azərbaycanla Ermənistəni sülhə səsliyib. Nə vaxt könlüne düşdü, nə vaxt gördü ki, Ermənistəndən revanşist küçüklerin qulağı çəkilər və zingildərlər, o dəqiqə taxtına çıxıb ərz edib ki, bəs siz mütləq regionda sülhə nail olmalıdır. Sonuncu dəfə isə Roma Papası Fransiskin Azərbaycana "sühl" teşəbbüsü bu ilin yanvarına təsadüf edir. Papa Azərbaycan və Ermənistəni sülhə nail olmağa səsliyib. Həmçinin Cənubi Qafqazdakı durumdan narahatlığını bildirib. Sonra da deyib ki, dini abidələrə hörmətli yanaşmaq çox vacibdir.

Öziz oxucular, bilirsiniz, melun qonşularımız Qarabağda Alban abidələrinə menimsəyərək özününcən külədirib. Möhtəşəm qələbəmizdən sonra 30 illik işğal altında qalıb dağlılan, yaxud dağılmış təhlükəsi altında qalan Alban abidələrini bərpa etməye çalışın Azərbaycanın təxiresinən bərpa etməyə çalışın ermənilər dünənyaya "qedim erməni irlərinin dağıdılması" kimi sıryıb. Yəqin ki, ermənilərin yanalarına İncil ayəsi kimi inanın Papa Fransisk təbəsəsinin sözünü bize belə çatdırır. Dayaşdırırmış ki, bu erməni Qarabağa nə vaxt geldi, nece getirildi, niye getirildi...

1828-ci il budu bura, hərədən çıxdı o, "qedim erməni irləri"? Yox, bunları araşdırmaq Fransisk Papaya sərf elemir.

Təki ermənilərin kefini kökəltsin. O zaman sual çıxır ortaya. Əgər bir din lideri bu qədər ədalətsizdirse, xidmət göstərdiyi din də, dini kitab da ona qənim olmayacağı? Bunu buraxıraq Allahın məhkəməsinə...

Bu gün Papa Fransiskin erməni mediasında yeni bir səhər sülhə çağırışı ilə qarşılaşdım. Deməli, dünən Roma Papası Fransisk Ukraynada sülhən bərqrər olması namına diplomatik həll yolu tapmağa çağırırsa, day bu dünyadan ədalət, həqiqət gözləməyə dəyər.

Axırda da Katolik Kilsəsinin yepiskopu deyib ki, güclü soyuqdan əziyət çəkən Monqolustan xalqına sebr dileyir:

Bəllidir ki, iqlim problemlərinin ciddi humanitar fəsdlərə səbəb olur.

Əgər Roma Baş yepiskopunun, Roma Katolik Kilsəsinin vəzifəsi bu məntiqsiz çıxışlardan ibarətdirse, vay bu bəşəriyyətin gününə...

Əntiqə Rəşid

"Zelenskinin Bakıya getdiyi üzə çıxsa..." - Simonyanın bu açıqlaması Rusiyaya mesajdır?

Bir neçə gündür Ukrayna Prezidenti Vladimir Zelenskinin Ermənistənə səfəri ilə bağlı nəinki Ermənistəndə, eləcə də, Qafqaz respublikalarında, region ölkələri arasında qızığın mübahisələrə səbəb olub. Hətta bu məlumatə ən qicqən olan Rusiya olduğunu aydınlaşdırıb. Bəyanat verdi. Artıq bütün siyasi fiqurlar təhlükənin reallığını düşünür.

Ermənistən artıq reallığı anlaşıb başlayır. Ermənistən parlamentinin spikeri Alen Simonyan yaranmış situasiyadan çıxış yolu tapmağa çalışır. Deyib ki, Zelenskinin səfəri baş tutsa, bu, regional xarakter

daşımalıdır. Simonyan Zelenskinin səfəri barədə dəqiq məlumat olub olmadığını da aydınlaşdırıb. Ümid edirəm ki, belə bir səfər baş tutsa, müsbət dəyişikliklər gətirəcək, baxmayaraq ki, hazırda dəqiq

bir şey deye bilmərəm". Simonyan bu açıqlaması ilə düssenür ki, Rusyanın təzyiqindən öz ölkəsinə qoruyub. Amma mart ayı çox uzaqda deyil.

Qeyud edək ki, Zelenskinin 4 martda İrevanə səfər edəcəyi haqda erməni mediasının yadıgi xəbərə ən çox rusiyalı politoloq və siyasi şərhçilər hədəleyici mesajları verir. Məsələn, rusiyalı hərbi ekspert Igor Korotenko deyib ki, Zelenskinin Ermənistənə səfəri - əger baş tutsa - o demək olacaq ki, Kreml üçün Paşinyanın "erməni Saakaşviliye" çevrilecək. Həm də bütün nəticələrlə birlikdə.

P.S. Sizin də ağliniza 2008-ci ilin isti avqust günlərində Gürcüstanda Rusiya qoşunlarının nə etdiyi geldimi?

Əntiqə

ƏDALƏT •

1 mart 2024-cü il

Ayrılığın üzü dönsün...

Şəhid Elçin Süleymanovun atası Tehran qardaşımızın xatirəsinə

...insanlar heç də elə belə olmurlar. Və hər insanın öz dünyası, öz aləmi, öz yaşam tərzi olur... Daha doğrusu, obrazı dildə demiş olsaq, hər insan bir fəsilə bənzəyir; kimi qışa oxşayır, kimi payızı xatırladır, kimi də yazı-yayı yadımıza salır... Çünkü insan xarakteri də, insan xasiyyəti də fəsillər kimi dir. Fəsil var ki, biz onu daha çox xoşlayırıq, əzizləyirik və tez gəlməsinə arzuluyırıq. Bax yaxşı insanlar da bedədir. Onları görmək üçün ürəyimiz darixir və hətta burnumuzun ucu göynəyir. İtirəndən sonra isə çox çətin anlar yaşayıraq, deyirki, kaş sağlığında onuna tez-tez səhbət edərdik, dərdləşərdik, sevincimizi və kədərimizi böldük...

...Mənim uşaqlıq dostum, daha doğrusu, bibim oğlu Tehran Nəsib oğlu Süleymanov da belə heç kimə bənzəməyən, bal kimi şirin, səmimi bir insan idi. Atalarını tez itirmişdilər, yəni qırx doqquz yaşı

aparıldığı maşında eyleşdi, bizi orda oturmağa qoymadı, dedi ki özüm gedəcməm...

Tehranın səmimiyyəti, şirinliyi Füzuli rayonunun Böyük Bəhmənli kəndində hamının qəlbində bir iz qoyub. Bütün qohum-əqrabənin xeyirine-şərinə yarayıb. Hətta mənim qayınım Şabrandan rəhmətə gedəndə birinci o, özünü yas yerinə çatdırılmışdı. O qədər də varlı adam deyildi, amma ürəyi, qəlbini və mənəviyyəti çox varlıydı. Kimi qohum-əqrabənin çətin gündündə pul xərcleyir, Tehrana canını, ömrünü sərf edərdi. Qırq gün doğmalarının Yasında iştirak edər, heç bir təmənnə ummadan hamiya əl atardı, hərdən bire şirin zarafatları vardi. Bu zərafat üçün o qədər ürəyim darixir ki!

Oğlu Elçin Süleymanov 2020-ci il ikinci Qarabağ savaşında 44 günlük müharibədə qəhrəmanca-sına döyüdü və sentyabr ayının

əziyyət çəkəsən! "Əmimin canı" sözünü ele şirinliklə deyirdi ki, heç biz özümüz də belə şirinliklə o sözü demirdik. Dedi, nəyin bahasına olursa-olsun onu ziyan edəcəyəm. Getdim binaların yaxınlığına zəng elədim, bacım Sahile düşdü aşağı. Məni liftlə qaldırdı o binanın səkkizinci mərtəbəsinə. İçeri girən kimi nə qədər ağrışa da hər şeyi unudub ayağa qalxdı, məni qucaqlayıb bağıra basdı. Maska taxmışdım ki, birdən məndən xəstəlik keçər. Dedi ki, a yekə kişisən, o maskanı at! Mən də o maskanı çıxarıb atdım kənarə. Mətbəxdə oturmuşduq, həyat yoldaşı Xalidə, qızı Nübar və Sahile də mətbəxdə idilər. Ele iki daşın arasında bize yemək getirdilər, ərisdə bişirmişdilər, bir az da balıq hazırlamışdilar.

Aclığım olmasa da Tehranin təkidi ilə ərişdədən bir neçə qasıq yedim, sonra o da mənə baxıb şirin-şirin yeməyə başladı. Hərdən bir başını qaldırb gözlərini mənə zilləyirdi və baxışlarında bir ümidi vardi. Sanki deyirdi ki, mən kömək edin xilas olum! Mən də əlimdən gələni edirdim. Cek Londonun "Həyat eşqi" hekayesini danışdım. Hekayəni danışandan sonra gördüm ki, ovqatı daha da yaxşılaşmış, cohresində təbəssüm var, bir qədər də gümrəhdil! Sonra keçdik böyük qonaq otağına, orada uşaqlıq illərimizi, atlı-anlı günlərimizi yada salırdıq. Xalidə də dedi ki, ay Faiq, biz sizinlə bunlardan daha çox yaxın qohumuşq. Tehran gülümsədi və əlavə elədi ki yaxın olsanız da hamidən çox mən Faiqi istəmişəm, o də məni!

Onun qədər mən heç kimi çox istəmirəm. Sonra da dilləndi ki bəlkə bir şəkil çəkdirək! Dedi, nolar çəkdirək! Sahilə əvvəl

onuna mənim, sonra da Xalidə ilə şəklimizi çəkdi. Nübar isə bizim hamımızın bir yerdə şəklini ləntə aldı. Sonra masanın üstüne çay getirdilər, çaydan da içəndən sonra Sahile dedi ki, qağamı indi inqalyasiya etməliyəm. Bir neçə dəqiqə bu prosesi edəndən sonra vəziyyəti daha da yaxşılaşdı. Mən istəmirdim ki, onu yorum, amma ayrılmamaq da istəmirdik. Sonra Tehranin ürəyi açıldı və dedi ki, Faiq, dilimdə deyirdim gəlmə, amma ürəyimdə deyirdim ki, gel! Qalxdım ayaga dəhlizə tərəf get-

olanda Nəsib kişi dünyasını dəyişmişdi və onlara atlığı mənim atam eləmişdi. Doqquz uşaqın hər birinə öz balası kimi yanaşmışdı. Mamam oğlu Təbrizə də ali məktəbdə oxuyanda hər ay yüz manat verirdi, mən də! Yəni heç birimizə fərqli qoymazdı. Ona görə də bibioğluandan, dayioğluandan çox biz bir birimizə qardaş-bacı kimi isinişmişdik. Bu istilik düz uzun illərdir davam eləyir və bu istilik bizi bir birimizə dəha da doğmalaşdırır, çünkü onlar bizim ağır gürümüzde, bizdə onların ağır günlərində bir-birimizə dayaq olmuşuq. Qardaşım rəhmətlik Qurbət xəstəxanada yatanda düz iyrimi bir gün həm Tehran, həm də Təbriz bizimlə bir yerdə xəstəxanada oldular. Hətta qardaşım dünyasını dəyişəndə Tehran cənəzənin

otuzunda şəhid oldu. Elə oğlundan sonra da Tehran qardaşımız fikir-xəyal çəkdi, dərd içini yedi və axırdı da ağır xəstəliyə düşər oldu...

Xəstə olanda hospitallardan birində müalicə olunurdu, yanına heç kimi buraxmırıldı. Amma onuna görüşmek üçün yaman dərişirdim. Dəfələrlə Təbriz qardaşımızla telefonda danışdım, dedi ki o da səni arzulayıb, bu yaxınlarda buraxacaqlar. Bakıda ev də tutmuşuq, qaydan kimi insəllah görüşərsiniz. Mən də eşitdim ki yenice qayıdış, ona görə əvvəlcə telefonla danışdım. Səsi pis deyildi, amma bir qədər səs yorğun idi. Bu da müalicənin təsirində idi. Telefonla danışdıq, dedi ki əmimin canı üçün (əmi bizim atamıza deyirdi) gəlmə, istəmirəm

dim, gödəkçəmi getirdilər əynimə geyindim. Hiss edirdim ki, bu bizi zən son görüşümüzüzdü, ona görə də möhkəm-möhkəm qucaqlaşdıq. O məni bağrına basdı, mən də onu... Gözlərinin içində baxdım, bir kedər hissi elədim, çünkü özü də bilirdi ki bu bizim axırıncı görüşümüzü. Mən gedəndən sonra Təbrizə deyib ki, Faiq geldi, özümüzə əla hiss etdim... Nə isə...

...Fevral ayının on səkkizində isə axşam saatlarında Allahın dərgahına qoşuşdu, daha doğrusu, oğlu Elçinin yanına getdi! Fevrallın on doqquzu minllərlə in-

hidələr Cənnətə düşdüyü kimi, şəhid ataları da, şəhid anaları da Cənnətə düşür. Cənnətin mübarək, Tehran qardaşım! Hər an səsini, hər an şirin səhbətlərini və hər an o gülərz cöhərəni görürəm və deyirəm ki, sən ölməmisen, həmişə bizimləşən! Sadəcə olaraq dünyani dəyişmişən, o dəyişdiyin dünya isə səni əbədi olaraq sağ saxlayacaq və biz də hər an, hər dəqiqə sənilə, ruhunla səhbət edəcək, səsini eşidəcək və bir təselli tapacaqıq...

Faiq QISMƏTOĞLU

Direktorlar Şurası yaradısa...

Bu gün orta məktəblərdə tez-tez xoşagelməz hadisələr baş verir, müəllim-şagird-valideyn münasibətlərində bir boşluq yaranır.

Bəzi məktəb direktörələr idarəetmədə səhvələr yolu verir, mövcud nöqsanlar vaxtında görür, görə də bu nöqsanları aradan qaldıra bilmirlər. Təbii ki, bəlkə də onla məktəblərdə tədris və telim prosesində bir boşluq yaranır, nizam-intizam zəifləyir və nəticədə həmin kollektiv təhsildə istədiyi uğuru

gazana bilmir!!! İndi də əksər məktəb direktörələr qadınlardır. Həc kime sərr deyil ki, zərif cinsin nümayəndələri kimi direktor işləməyi bacarmırlar!!! Mən Bakı şəhərində uzun müddət direktor işləmiş neçə -

neçə müəllim tənəniram. Onların pedagoji təcrübə ilə yanaşı, güclü idarəetmə qabiliyyətləri, derin savadları, edaletli və obyektiv mövqeləri var.

Onlardan biri Bakı şəhər də 271 sayılı tam orta məktəbdə uzun müddət direktor işləmiş Səmənder Eyvaz oğlu Məmmədovdur. O, düz 32 il qüsursuz olaraq məktəb direktoru işləyib, bu müddət də bir dəfə olsun töhmət al-

mayıb. Prezident mükafatçısı və "Cümhuriyyətin yüz illiyi" medalı ilə təltif olunub.

Bax bəlkə böyük pedaqoqlardan və ziyanlılardan ibarət Direktorlar Şurası yaradısa, məktəblərin idarə olunmasına dönüs yarana bilər. Bundan ilk növbədə gənc direktorlar bəhrələnə bilər. Belə bir Şuranın fəaliyyəti heç şübhəsiz yenilik olmaqla yanaşı, məktəblərdəki mövcud problemləri də aradan qaldırıbmış olar. Biz öz təklifimizi verdik, indi söz Elm və Təhsil Nazirliyində!

EMİL FAİQOĞLU

Sevdiklərimizi qoruyaq...

Her gün olmasa da tez-tez sevdiyimiz insanların dünyasını dəyişdiyini görürük!

İtirəndə isə son dərəcə peşmanlıqlı çəkirik. Və deyirki, kaş, o sağ olaydı. Amma sonrakı peşmanlıqlı fayda vermez! Ona görə ki, artıq qatar gedib.

Biz böyük günahlara batırıq. Bəs neçə edək ki, böyük günahlara batmayaq? Bunun çox sadə olduğunu var! O yol da bundan ibarətdir ki, sevdiklərimizi sağ olan da qorunmalı və əzizləmeliyik!

Dünyada en böyük xoşbətlik sevdiklərinin sağ olması, sənin yanında olmasıdır. Biz bəlkə də bu anlara xoşbət dəqiqələrdə önəm vermirik, amma nəhaq yere! Çünkü bu xoşbət günlər bir də geri dönməyəcək! Və o günlərin sonradan o qədər xiffətini çəkəcəyik ki!

EMİL FAİQOĞLU

Firuz Mustafa

SEZAR, MAKRON və MAKRONUN ARVADI

Zamanum olanda Qədim dünya tarixi ilə maraqlanıram...
...Tariixçi alim tanyıram ki, Sezar ilə Kaliqulanı ayrı-ayrıraq da "tədris edir". Bu, başqa bir səhərin mövzusudur.

Kaliqula, yəni Sezar (Qay Yuli Sezar Avqust Qermanik) bildiyiniz kimi, 37 yaşında imperator elan olunub. Amma o, hakimiyətə asanlıqla gəlməyib. Belə ki, Tiberidən sonra Sezarın hakimiyətə gələcəyini hiss edən prefekt Makron onu ələ almaq və gələcəkdə öz təsiri altında saxlamaq üçün arvadı Enniya, ni Sezarın yanına gətirir. Makronun arvadı Sezarın çox xoşuna gəlir və nəticədə qadın bir xeyli müddət gələcək imperatorun yanında qalır.

77 yaşı Tiberi xəstələnin yatağı düşərkən çoxbilməş, hiyləgər və əlaqəsiz Makron imperiyamın bütün sərkərdə və məmurlarına xəbər göndərdik, onlar Kaliqulanın, yəni Sezarın hakimiyətə gəlməsinə dəstək versinlər.

Hətta, qədim yunan tarixçisi Korneliya Tasitanın yazdığını görə, Tiberini məhz Makron qətlə yetirib.

Sezar hakimiyətə gələndən bir müddət sonra Makronun çevriliş yolu ilə hakimiyəti zəbt edəcəyindən şübhələnərək, ehtiyat edərək, onu və arvadını həbs etdirir. Həbsxanada olarkən Makron və arvadı Enniya intihar edir.

Zaman yetişir, Sezarın özünü də qətlə yetirirlər. Bu da başqa bir səhərin mövzusu.

Tarixdə qəribə işlər var...

Beynəlxalq Kosmik Stansiyada sizma aşkarlandı

Beynəlxalq Kosmik Stansiyanın göyərtəsində hava sizması aşkarlanıb.

Bu barədə "Roskosmos"dan məlumat verilib. Bildirilib ki, ekipaj mümkün sızmaların tapılması və aradan qaldırılması üçün işlər aparır və stansiyadan alınan məlumatlar təhlil üçün mütəxəssislərə ötürülür.

Ekipaj və stansiya üçün təhlükə yoxdur.

**Biz ali təhsilə görə niyə
Gürcüstandan, Ermənistandan
geridə qalırıq?!**

Sovet döñəmi ilə müqayisədə bu gün ölkəmizdə ali təhsil almış insanların sayı xeyli çoxdur.

Amma yenə biz ali təhsile görə Gürcüstandan və Ermənistandan geri qalırıq! Bunun da bir çox səbəbləri var! Ən başlıca səbəbi odur ki, həmin ölkələr mütəxəssislərə bizdə tələbə qəbulu azdır!

Deməli, önce o qəbulu artırmadı lazımdır. Bu məsələlər isə hökumət tərəfindən həll edilir. Təhsil eksperti Səməndər Məmmədov deyil ki, tələbə qəbulunu artırmaqla da problemi tamamilə həll etmək mümkün deyil. Öncə tələbələrə ali məktəblər diplom deyil, savad vermelidir. Ancaq bizdə bəzi ali məktəblərdə hələ də müəyyən nöqsanlar var. Bax öncə biz o neqativ halları aradan qaldırmaq! Və savadı, elmlə cəmiyyətdə yaşaması daha rahat olur, ağır cinayətlər azalır, eyni zamanda ali təhsillilərin çoxluğu istər-istəməz qaranlığa işq salır! Bir də qəbul imtahanı zamanı suallar asanlaşdırılmalı və sadələşdirilməlidir! Bax bundan sonra müəyyən nəticələr qazanmaq olar!

**Həkimə getməyə
peşman olursan...**

İstər-istəməz kimliyindən asılı olmayaraq adamın yolu həkimə düşür.

Vicdanlı və ədaletli həkimin yanına gedəndə çətinliklə üzləşmirsən, amma

insafsız həkimin yanına getdin sənin başına olmazın müsibəti açılacaq! Yeri geldi-gəlmədi müxtəlif müayinələrə göndərəcək, lazım olmayan qan analizi verdi. Bu da zarafat deyil, bir etək pul eləyir! Ve bir etək də pul hə adam da olmur ey! Bir yaxın qohumum insafsız həkime üz tutub, o da həmin qohumu müayinə və qan analizi üçün ora-bura göndərib və nəticədə qohumun 600 manat yaxın pulu çıxıb!

Həmin qohum deyir ki, qələt elə-yərəm bir də o həkimin yanına gedərəm. Ona görə də həkimi gedəndə bilin ki, hansı həkimin yanına gedir-siz!

İcra hakimiyətlərində polis postları

İndi hansı icra hakimiyətinin binasına gedirsən orada bir polis postunu görürsən, hətta bəzilərində bu post binanın həyatına girən yerdə fəaliyyət göstərir. Heç nə başa düşmək olmur.

Görsən, icra başçılarının özürlərini kimdən qoruyur?! Məgər onların vəzifələri xalqa xidmet etmək deyilmə? Belə çıxır ki, onlar özürlərini xalqdan quruyur! Ona

Hərbi ekspert: "Əslində İran İrəvanla hərbi saziş imzalayaraq özünü qoruyur"

İran və Ermənistən arasında hərəkəfli müdafiə və təhlükəsizlik paktı imzalanacağı ilə bağlı fars mediası məlumatlar yaymaqdadır.

Xüsusi, SEPAH-in rus dilində fealiyyət göstərən Telegram kanalı da bildirib ki, Ermənistən və İran arasında birgə müdafiə və təhlükəsizlik haqqında sazişin imzalanması gündəlikdir. Azərbaycanlı olaraq ilk ağılmıza gələn soru bu oldu: bu paktı imzalamaqla İran nəyə nail olmağa, Ermənistən nə qazanmağa çalışır. Ümumiyyətlə ortaq qazanc nədir?

Məsələ ilə bağlı hərbi ekspert, polkovnik Elmar Hüseyn Adalət.az-a açıqlama verib. O bildirib ki, hələ öten ilin sentyabrında - 11-dən 20-dək Ermənistəndə keçirilən "EAGLE PARTNER-2023" təliminə 85 ABŞ hərbiçisi qatıldı: "ABŞ-in 101-ci Hava Desant Diviziyanın (Hava Hüküm) 1-ci briqadasının və Kanzas Milli Qvardiyasının hərbiçiləri, eləcə də Ermənistən 12-ci Sülhəmərəli Briqadasının eserləri İrəvan yaxınlığında Zar və Armavir poliqonlarında təlimlər keçirdi. İran ABŞ hərbiçilərinin Qafqazda təlim keçməsindən narahat olsa da, rəsmi İrəvana incikliyini sezdirdi. Hətta təlim keçirilən vaxt - sentyabrın 9-da Bakıda Azərbaycan-İran birgə hərbi komissiyasının icası keçirildikdən sonra İran hərbi nümayəndə heyeti Bakıda Herbi Qənimətlər Parkını ziyaret etdi. Bu əsində İrəvana bir mesaj idi. Proseslərin gedisi göstərdi ki, İrəvan İranın mesajını ya anlamayıb, ya da qulaqardına verib. Çünkü təxminən 1 aydan sonra - 10 oktyabrda Fransa mülki təhlükəsizlik qüvvələrinin 56 hərbiçisi, 2 "Dash" teyyarəsi, 1 mobil idarəetmə stansiyası, 2 ton avadanlıq və 2 xilasedicidə İrəvana geldi. Fransa hərbiçiləri Ermənistən və Avropanı təqibinə xilasediciləri ilə birlikdə "HOPE 2023" təlimində iştirak etdilər.

İranın özüne əbədi düşmən hesab etdiyi ABŞ-in və müttəfiqlərinin Qafqazda olması İranı narahat etməyə bilməzdi. Bilirsəniz, Fransa və Ermənistən arasında hərbi saziş də imzalandı: Beləki, Paris İrəvana "Thales" şirkətinin istehsalı olan üç "Ground Master 200" (GM200) radar sistemi vo "Mistral" yaxın mənzilli hava hückumundan müdafiə sistemləri verəcəyini bildirdi. Məhz ele sadaladığımız səbəblər İranı hərəkətə keçirdi. İranın Ermənistənla yüksək səviyyəli hərbi müttəfiqlik sazişini imzalamaq istəyində olması Qərbin Ermənistəna müntəzəm gelişini azaltmaq məqsədi güddüyünü demək olar. İran İrəvanın müdafiəsini öz üzərinə götürməklə, əsində özünü ABŞ və Qərbdən qorumağa çalışır.

Əntiqə Rəşid

göre də bir çox rayonlarda vətəndaşlar İcra başçılarının qəbuluna düşməkde olmazın çətinliklərlə üzləşirlər! Bəzi rayonlarda heç qəbulu düşə bilmirlər!

Beynəlxalq ekspertimiz Sovet hökumətinin dövründə raykomun binasının qarşısında post olmazdı. Olsa-olsa en yaxşı halda həmin qurumun növbətçi emekdaşları olardı. Və onlar da qəbulu gələnlərə barədə yuxarılarla məlumat verirdi. Tay indiki kimi günlər qəbulu durub gözlemezdi. Ona görə də İcra hakimiyətlərinə polis postları leğv olunmalıdır ki, qəbulu gələnlər heç bir mane olmadan, rahat İcra başçılarının qəbuluna düşə bilsinlər!

Pullu tualetlər...

Paytaxt Bakıda hara gedirsən təbii ehtiyacını ödəmək üçün yer axıtsanın çox çətin ki, pulsuz bir yer tapasın.

Bu tualetlər də 20-40 qəpik arasındadır. Bir az da tələsдин vəziyyətinin daha da ağırlaşması! Cibində pulun olmasa gərək şalvarına... Bir dəfə bir orta

yaşlı kişinin pulu yox idi, ora buraxmadılar. Nə qədər yalvardı, nəzarətçi yumşalmadı.

Axırda bir oğlan onun pulunu ödəyəndən sonra içeri buraxıldı! Ne isə... Deyirik ki, bəlkə Bakının insanlar gur olduğu yerinde dövlət hesabına bir neçə ayaqyolu tikilib istifadəye veriləydi. Elə adam var ki, ora getməyə bəzən pul taptır. Əger belə bir iş görülse, pulsuz ayaqyolu istifadəye verilsə, bu, inanın imkansız adamların üreyince olar!

EMİL FAİQOĞLU

Akif Mirsiyaboğlu

Balasanyanın Əsgəranda bizim pulla tikdirdiyi villa

Vitali Balasanyanın Əsgəranda olan villasından çəkilmiş videoyu izledim. Bununla bağlı olaraq bəzi məqamları Sizlərə çatdırmaq istəyirəm.

Vitalini münaqişə başlamamışdan əvvəl də uzaqdan - uzağa taniyirdim. İlk dəfə Xocalı faciəsindən sonra Allahverdi Bağırovla birlikdə Əsgəran postunda görüş ərefəsində onunla yaxından tanışlığım və söhbətlərim oldu. Birən - birə mayor rütbəsinə „yüksek“ Vitali tipik erməni idi. Yeni daxilində bicil, hiyləgərlik, məkrilik üzdə isə gülümser, quşluqbaz bir ifadə ilə öz xalqına can - başla xidmət edən birisi idi. Onun biciliyi və siyaseti bizim isə pulə hərisliyimin sayəsində qısa bir zamanda Şuşa, Şahbulaq, Bayıl və Şüvələn türmələrinə doldurulmuş onlara erməni separatçıları azad edildilər. Geri döndükdən sonra onlar ölkəmizə və xalqımıza qarşı onqat əzəzziliklə döyüş meydanına qayıtlılar. Bunlardan təkcə birini Qərib adlı milis mayorunu misal çəkəcəyəm. Həbs olunana qədər Əsgəran milisində cinayət axṭarış xidmətinə rəhbərlik edən qatı daşnak millətçisinin azad olunması üçün gedən danışçıların müəyyən epizodalarını onun qardaşı mənənə danışmağa macəl tapmışdı. Orada olan Vitalinin göz ağartması ilə bu söhbət yarımqıq kəsildi. Qərib ermənilərə qaytarıldı və bir müddət sonra yanı Şuşa şəhərinin süqtündən sonra şəhərin hərbi komendantı təyin edildi. Şuşa türməsinə salınan əsir və girov götürülmüş zavallı soydaşlarımızın bu daşnak quldurunun pəncəsində olarkən çəkdiklərini özünü təsəvvür edin. İləni yaralı boşladınca hökmim kimişə calacaqdır. Biz isə onlara qulduru özümüzə azad edib özümüze qarşı qoyduq.

Faciə axşamı yanmış şəhəri tərk edən insanlar özləri ilə ilər boyu qaragün üçün toplantıları sovet pulunu və qızıl eşyalarını götürə bilmisdilər. Ermənilər onları qarət etmiş sonra isə öldürmüş və yaxud döyüş qabiliyyəti olmayan girovları öz quldurları ilə dəyişdirmişdilər. Faciənin səhərisi günün Xocalıların qapısını kılıdlayıb çıxıqları dolu evlərində ermənilər tərəfindən qarət olundu.

Təbii ki, bu məbləğin böyük hissəsi separatçı qüvvələrə rəhbərlik edənlərin cibinə axırdı. Yəni Balasanyanın, Koçaryanın, Sarqyanın bu gün toplantıları sərvətin ilkin mənbəyi qarət olunmuş Xocalı sakinlərinin halal zəhmətləri ilə qazandıqları pul və ziynet eşyalarının, daha sonra isə işğal olunmuş Ağdamın zəngin sərvəti hesabına idi. Zənniməcə qeyd etdiyim və etdiyim mənbələrin hesabına Sizlərə yəqinlik hasil etdiniz ki, Vitaliye və onun qardaşına məxsus olan dəbdəli mülklər və obyektlər atası buxwalter Misanın imkanı hesabına başa gəlməmişdir.

Yuxarıda göstərilən halları nəzərə alaraq separatçı rejime məxsus olmuş çoxsaylı villa və obyektlərin açıq hərracə çıxarırlaraq satılmasını təklif edirəm. Əldə olunmuş məbələrin Qayıdış programına uyğun olaraq vaxtla öz mülkündin, var - dövlətindən qanunsuz mahrum edilmiş insanların varislarına qaytarılması təmin olunsun. Ən azından onların bərpa edilmiş mənzillərinə məsələt əşyalarının alınmasına yönəldilsin. Bu mənəm fikrincə ədalətin zəfər çalmasının növbəti tətənəsi və dövlətimizin Qarabağın dirçəlişinə sərf etdiyi məbləğin müəyyən hissəsinə qənaət olunmasına xidmət edərdi.

Tibbi arayışların icbari tibbi sığorta çərçivəsində verilməsi təklif edilir

Sağlamlığın qorunması hüququnun effektiv təmin edilməsi məqsədilə bütün tibbi xidmətlərin və xəstəliklərin icbari tibbi sığorta hesabına həyata keçirilməsi təklif edilir.

Bu barədə Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkilinin (ombudsmanın) 2023-cü il üzrə məruzəsində eksini təpib.

Məruzədə "Sağlamlıq haqqında tibbi arayış" (diger tibbi arayışlar, işə girmədən əvvəl müayine, təhsil müəssisələrindən daxil olma ilə bağlı müayine (18 yaşdan yuxarı), sığorta ilə bağlı müayinələr (18 yaşdan yuxarı), inzibati məqsədlərlə digər müayinələr (18 yaşdan yuxarı), 1 ay ərzindən keçirən məraciət zamanı (18 yaşdan yuxarı)) tibbi xidmətlərinin Xidmətlər Zərfinə daxil olmayan ödənişli əsaslarla göstərilən tibbi xidmətlərinin (№ 3.3.1.338-3.3.1.340 və 43.3.1.342-3.3.1.344) siyahısından çıxarırlaraq icbari tibbi sığorta çərçivəsində göstərilən Xidmətlər Zərfinə əlavə edilməsi təklif edilir.

ƏDALƏT •

1 mart 2024-cü il

Kino, rəssam, musiqi,
ədəbiyyat birlilikləri bu dövlətin
Qarabağ uğurunu görmür?

Xəbər verdiyimiz kimi, Erməni-Rusiya Universitetində erməni jurnalist və rejissor Aşot Jazoyanın "Ararat dağının yamaclarında" sənədli filminin premyerasından sonra ermənilər daha geniş tərkibdə tədbirlər hazırlayıb, rusiyalılarla sərgileyir.

Adalet.az xəber verir ki, Moskvada Ermənistən Rəssamlar Cəmiyyətinin sərgi salonunda dörd moskvalı rəssam Albert Atoyan, Albert Balayan, Ruben Ovanesov və Connı Tjinovun "Maslovka görüş" adlı sərgisi açılıb. Açılış fevralın 26-də baş tutub və Martin 9-dək açıq olacaq.

P.S. Yene də təessübkeşlik hissələrim şahə qalxdı və Google-axtarış sistemində sonuncu dəfə bir qrup rəssamımızın Moskvada sərgi açıb açmadığını soraqlamağa başladı.

Çox axtardıdan sonra məlum oldu ki, bizdə bir qrup rəssam Moskvada sərgi açması 2016-ci ilə təsadüf edir. Beləki, Rusiya Dövlət Tretyakov Qalereyasında "Abşeron ulduzları". 1960-

1980-ci illərin Azərbaycan rəssamları" adlı sərgi açılıb. Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fonduun prezidenti Mehriban Əliyeva sərginin açılışında iştirak edib. Heydər Əliyev Fonduun, Rusiya Federasiyası Mədəniyyət Nazirliyinin və "Mercani" Fonduun dəstəyi ilə keçirilən sərginin ekspozisiyasına Tretyakov Qalereyasında, Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyində, Müasir İncəsənət Muzeyində və "Mercani" Fondunda saxlanılan əsərlər daxildir.

Sərgidə 12 Azərbaycan rəssamının - Nadir Əbdürəhmanov, Kəmələ Əhmədova, Rasim Babayev, Səttar Bəhlulzadə, Tofiq Cavadov, Cavad Mircavadov, Mir Nadir Zeynalov, Əşref Murad, Toğrul Nərimanbəyov, Tahir Salahov, Fərhad Xəlilov və Qeyyur Yunusun 50-dən çox əsəri, Fazıl Nəcəfovun 11 heykeltəraşlıq əsəri nümayiş etdirilir. Sonuncu dəfə 2021-ci ildə Moskvada M.V. Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Botanika bağında Rusiya Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin (RAGB) sədri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə Moskvada Zəfər Gününə həsr olunmuş "Xarıbülbül" rəsm sərgisi açılıb.

O gündən bu gənə qədər Moskvada Azərbaycanlı rəssamlarının ümumi sərgisine rast gelinməyib. Düzdür, tək-tək rəssamlarımız öz sərgisini Rusiyada açıb bilib. Məsələn, tanınmış azərbaycanlı rəssam Müseyib Əmirovun "Günəşli Küleyin blyuzu" adlı fərdi sərgisi 2019-cu ildə Zurab Sereteli qalereyasında nümayiş olunub.

Moskvanın Xalq Təsərrüfatı Nailiyyətləri Sərgisindəki "Azərbaycan" pavilyonunda azərbaycanlı rəssam Nigar Süleymanın "İllüziya" adlı fərdi sərgisi 2021-ci ildə, rəssam İnci Veliyevanın "İnam. Ümid. Sevgi" adlı sərgisi 2023-cü ildə açılıb.

Amma mənə elə gəlir ki, papağımıza qabağımıza qoyub ağıllı bir fikrə gələnə qədər düşünməyik. Düz 4 ilə yaxındır Qarabağ erməni işgalindən xilas etmişik. Bu 4 ildə bu mövzuda heç bir yaradıcılıq işi görülməyib. Axi, bu mövzu həzirdə bizim dövlətçiliyimiz və xalqımız üçün böyük əhəmiyyətə malikdir....

Düşündürүcü sualdır, erməni təbliğatının qarşısını almağı yox, ləpə bu təbliğatı azacılıq yüngülləşdirməyi, yumşaltmayı nəzərdə tutan heç bir sənət əsəri niye yaranmayıb, dünyanın heç bir yerində sərgilənməyib. Nə kinomuz, nə rəssamlarımız, nə musiqimiz, nə ədəbiyyatımız sanki bu dövlətin uğurlarını görmür.

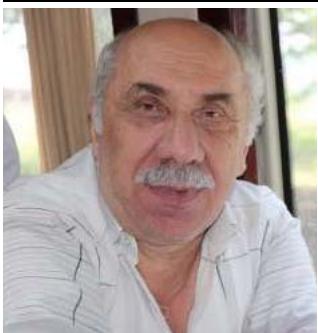
Əntiqə Rəşid

Fələstin lideri Netanyahunun tələblərini rədd etdi

Fələstin lideri Mahmud Abbas İsrail Baş naziri Benyamin Netanyahunun "mühəribədən sonrakı Qəzza" planının principlərini rədd etdi və bununla bağlı xarici liderlər və beynəlxalq təşkilatların rəhbərlərinə məktublar göndərib.

Bu barədə TASS məlumat yayıb. O, məktublarında Netanyahunun principlərini təhlükəli hesab etdiyini bildirib və bunun gözlenən nəticələri barədə xəbərdarlıq edib. İsrail qoşunlarının Qəzzadan tamamilə çıxarılmasını, ərzaq, dərman və gündəlik tələbat məhsulları da daxil olmaqla, humanitar yardımın artırılmasını tələb etdi.

Obulfet MƏDƏTOĞLU
madatoglu@mail.ru

QALABA SÜKUTU

Nurəngiz Günü "Xocalı Simfoniyası" indan bu günümüzə...

Tarixin ele günü var ki, onu görmək, duymamaq, onu bütünlükle canından, qanından keçirməmək mümkün deyil. Belə günlər daha çox faciə və qələbəylə bağlı olur. Birində dərdin basqısı daha çox gəlir, birində sevincin həmləsi... dərd sinfoniyasına çevrilib. Təqvimdə həmin günlər qapını döyməyə başlayanda, o sinfoniya bizi bütünlükə bürüyür, biz onun aurasından çıxa bilmirik. Ona görəki, biz ona bələnmışik, o da bizə hopub. Bir insan olaraq, bir Allah bəndəsi olaraq cismimizi nə qədər kənara çəkmək istəsək də, ruhumuz o dərsinfonyasının notu üzərindədi... Və elə köklənib ki, ritmlər ruha rəhatlıq vermir... Biz dərd sinfoniyasını dinləyirik, yaşayıraq...

Tariximizin qanla boyumuzu bıçılan həmin iki günün birinin adı 20 Yanvar, digərinin adı Xocalı!.. Daha dəqiq ifadə etsəm, Xocalı qətlamıdı. 32 yaşı olan bu qətlamın detallarını xardalamaq, yandırılan evləri, süngüyə keçirilən bədənlərin, göylərə yüksələn fəryadların və bir də 32 ildə içimizə daman göz yaşlarının menasını, ifadəsini yazmaq, təkrarlamaq istəmirəm. Ona görə yox ki, ağlamaqdən, sizildən, qanlı dərd köynəyini sixib quruda bilməməkdən yorulmuşam. Xeyr Ona görə ki, o dərd millidi... o qətlam Azərbaycan donludu, Azərbaycan biçimlidi. Və onun Azərbaycanın qanından, canından, varlığından elə Azərbaycan özü çıxarıcaq və çıxarmalı id!!!! Çunki həmin dərdimizin kifayət qədər sözələ ifadəsi var. Həmin ifadələrin hər birinin sonunda da Azərbaycanın haqqı, ədaləti və qələbəsi bir-mənali şəkildə ifadə edilibdi...

Mən isə oxuduğum həmin o sözdən yoğrulmuş, sözə hopmuş Xocalı qətlamının ən möhtəşəm ifadəsini Nurəngiz Günü "Xocalı Sinfoniyası"nda tapmışam. Ona görə də özümün şahidi və iştirakçısı olduğum yurd nisgiliimin, qaralan ocağının, sovrulan külümün ağısının və şəhid doğmalarının narahat ruhlarının nələr yaşadığını, nələr dediyini bir kənarə qoyub o dərdi öz köynəyindən keçirən, öz qələməylə öz ürəyinə yanan bir xanım yazarın sözünə siğınıram. Bu azərbaycanlı xanımın Azərbaycan dərдинi, Xocalı qətlamının fonunda sinfoniyaya çevirmək qüdrətinə heyət və sevgimi gizlətmədən qoşulub sinfonianın sədalarına qaydırıram... Qaydırıram Bakıdan üzü Qarabağa... Qulaqlarında səslənir:

Xocalımlı!..
Məğlubum!
Necəsən?
Yoxsa dağ çəkdi sinənə,
tarixi dilənçi -
Bəd qonşu? -dramatik
"Yazlıq erməni" ilə
Məşhur qırmızı qospodin?" -
O, Qospodin! nə nazik
Əndişədə olmuşdur
Köhnə sovet humanisti? -
Motoatıcı daşıyan
Kütəvi qırğıın maşını? -
"Möhtəşəm"bir alay!!!

Nurəngiz Gün bir yazar olaraq Tariya səslənir:

İlahi!
Kömək ol! O təkdi!..
Anadır...
Tək qalib...
Torpağın üstündə...
Biçarədir...
O, o cür köməksiz, o cür mühti ki!..
O, ruhdur!..
Güç gəlib torpağa...
Lağımalar, yarğanlar incidib...
O neca də sinirli, sehri Gəlmışki, laylasını üst qatda oxusun...

Məncə övladının qətlini, süngüyə keçirildiyini görən ananın hansı durumda olduğunu təsviretmək, gözənəndə canlandırmak üçün bu misraları bir kətan üzərinə işarələr kimi köçürmək kifayət edər. Onda həmin tablo yaranacaq, onda həmin rəsmi görəcəyik və övladına yerin altında layla çalan ananın səsi yerin özünü o səs çatan hündürlüyə qaldıracaqdır...

Bu məqamda da sakitləşməyən ananın yarasını ovutmaq, göz yaşına qoşulmaq, fəryadına içindəki sızlətləri qatmaq bir daxili ehtiyaca, bir vətəndaş borcuna və nəhayət, ən əsası isə bir İNSANlıq missiyasına çevrilir. Sən laqeyd qala bilmirsən və səni laqeyd qalmaga qoymayan amillərin içərisində sən Nurəngiz Günü də səsini eşidirsən. Nurəngiz xanım deyir:

İlahi, təskin et!..
Sən onlara səma
nəğmələr igöndər,
təsəllisən...
Yox, rüzgar! O cürə əsmə sən!
Torpaqda...
Torpağın altında dip-dırı
Ölürlər var
Diksinqə bilər Onlar...

Alt-üst etmə torpağı!
Ey rüzgar!
Onlar onsuza yazıq!
Tələfolubdu Onlar!

Yerin üstündə canlı saydıgımız, insan bildiyimiz, anketlərdə insan kimi göstərdiyimiz erməni qonşumuz qırmızı qospodinlərin 366-ci motoatıcı alayın əliyle, köməyi-lə, yardımına, hətta yönəltməsiyle törətdikləri qətliamın fərqi varmadan hə-yasızcasına öz "ya-zıqlığını" dünyaya sırimaqda, "yedirtdikdə" davam edir. İkili standartların etəyini buraxmayanlar bu "köməksiz yazıqların" dünyaya fahişəliyi gətirənlərin "göz yaşına" dəsmal tutur. Amma həqiqətin ağızını tixamaqla susdurmağı da unutmur. Lakin bu məqamda gerçəyin gücü qarşısında titrəyir və yavaş-yavaş geri çəkilməli olur. 32 ildirki, biz Xocalı qətlamı öündə addım-addım da olsa geri çəkilmələri müşahidə edirik. Burda dövlət siyasetinin, milli mücadilənin fonunda bir Nurəngiz Gün fəryadıda öz içini görməkdədir. Axi o, üzünü hər kəsə, hətta cansız olanlara da tutub eyir; özü də qətiyyətə, bir sinfonianın qətiyyəti kimi ən yüksək notda dilə gətirir bunu. Deyir ki:

Və son nəqarət,
Epiloq kimi O,
Elə hey hayqırsın:
Cavabdehsiz!
Cavabdehsiz, Cavabdehsiz,
Cavabdehsiz belində
hər gəzdirən
Cahanşümü'l Şümürlər!

Düşünürəm ki, kimin cavabde olduğunu, kimin Tanrı və ədalət məhkəməsi öündə diz çökəcəyi həyqırtıdan bəlliidir. Və o da bəlliidirki, Xocalı sinfoniyası kədərin möglubiyyətidir... Göz yaşının bitib tükənəcəyinə yüksəlnmiş duyğuların misralanmış formasıdır.

Və nəhayət, Xocalı qətlamı günü "Xocalı sinfoniyası" şəhidlərimizə Nurəngiz Günü ağısı, laylası və bir də bəkərin möglub olacağına ucaltdığı abidədir. P.S, Bəli, 44 günlük VƏTƏN SAVAŞNIN Böyük ZƏFƏRİ, 24 saatlıq antiterror əməliyatının VƏ NİDA!-si bütün dünyaya Ali Baş Komandanın Dəmir Yumruğunun, Azərbaycan Əsgərinin Qəhrəmanlıq səlnaməsinin və Azərbaycan xalqının Yenilməzliyinin bütün cizgilərini, detallarını, məqamlarını birmənalı göstərdi! Bu ZƏFƏR mərhüm şairimiz Nurəngiz Günü də RUHUNU SEVİNDİRDİ! Onun öncədən duyub, inanıb sinfoniyaya əvvərdiriyi Haqqın ZƏFƏRİ həqiqət oldu! Ona görə də bu gün Xocalı abidəsi öündə qururla süküt edidiq- QƏLƏBƏ , QISAS SÜKUTU!

Entiqə Kərimzadə

"Bu torpağın Səxavət adlı naləsi var"

... Və bir gün o sədəni külək gətirdi. Dağlara yayılmışdı insan nəfəsi. Payız fəsl olmağına baxmayaq Qarabağ təbi ilə deşək, havada bahar dadi var idi. Birde məlahəti səs tamı. Seçilirdi, fərqlənirdi, duyulurdu, sevildi o sətamı. Hansı ki o canlı ifaya tamarzıdır Qarabağ camatı. Külək özünü Abdal-Gülablının qoyununa çırpıqlıca bir qıçqırıq eşidilirdi. Bu hıçkırığın adı Səxavət idi!

Bu, ünvanına yetməyen nale idi. O naledə havasızlıq, sevincsizlik və Səxavətsizlik var idi. Heyf, bu nalenin Abdal-Gülablının torpağına hopmaqdan başqa əlin-dən heç ne gəlmədi. Elə insanlar var ki, yaradılışdan nakam doğulurlar. Səxavət də belələrindən idi. Özü, sevgisi də nakam qaldı. Təkcə səsindən başqa. Səsi əbədiqlişdi. İnsanların qəlbində unudulmaz neğməyə çevrildi Səxavət. Çətindir Bu yükü nə "Həkim qız", nə də ki, "Çiçək" çəkə bilir. Qu-laqlardan çəkilməyən bu neğmələrə nisgil hopub. Oxuyanda sesini küləklər getirirdi Bakıya. Kim deyərdi ki, zaman geləcək "Külək" özü yayılacaq küləklər şəhərinə.

***

Hələ lap kiçik idim (texminen 4-cü sinifdə oxuyardım). Rayona tez-tez getməsəm, yolum kəndə düşürdü. Həmin il rayona gedəndə Bakı-Ağdam avtobusu ilə

Adı kimi səsində də bir səxavət var idi. Yaşasayıdı bize həle çox neğmələr bəxş edəcəkdi. Ona ən böyük fəxri adı öz doğulduğu torpaq və onu sevən xalqı verdi. Ona xalq artisti yox, XALQIN SƏXAVƏTİ dedilər.

Səxavətin ürəyində, doodaqlarında oxunmamış neğmələri və vurulmamış zəngülələri qaldı. Elə bil hər şeyi əvvəldən anlayırmış neğmələrində nisgili sədasından əvvəl axırdı qulaqlara. Hərəmənə elə gelir ki, Səxavət danişanda da avazla danışmış (təssüs ki, onu görəməmişem. Bu təxəyyülmüşdür).

Həyətə görəmədiyin insani sezmək bir az müşküldür. Onun haqqında yazmaq üçün neğmələrini dinləyirəm. Elə bil memimlə həmsərbətlərlərlər. Neğmələri onun haqqında çox şeyi deyr insana. Deyərdim ki, insanları qəlbən sevmək kimi nəcib hiss hər yaradılmışa qismət olmur. Amma Səxavətin böyüklüyü kiçiklərlə kiçik, böyükərlə böyük kimi davranışında idi.

getməli olduq. Sürəcü mahniya qulaq asa- asa yoluna davam edir. Salonda tam səkitlikdir, hamı cəhd edir ki. Mahniya qulaq assin (radio çox az səs tonunda idi). Bir-dən ahlı bir qoca yüksək səsle, "ay bala, ona xod ver, biz də eşidək dana" - dedi. Sürəcü qocanın sözünü yera salmadı desəm, yanılmaram. Onu da deyim ki, yaman acı yükləkli hava idi. Elə bil hava da bizdən küsmüşdü. Bu küləklə havada avtobusun salo-nundan bir uşaq ağladı ki, pəncərəni açın ordan əlimi çöle çıxdı. Anası bax, radio da xanəndə mahni oxuyur, Rizvan, gel ona ona qu-laq asaş deyən kimi, uşaq dayanıb birdən özünü mahniya köklədi. Tam sakitcilik idi. Balaca Rizvan qışdırıday aya bu kişi əməmin toyundan oxuyan Ağdam deyil?

Anası təbbəssümle üzünü salona tutdu: "Uşaqdır fi-kir vermeyin. Qışda qaynimın toyuna Firuz Səxavəti çəğirmişdi, uşaq da elə bilir odur. Amma adını deye bilmir". Anası sözünü bitirən kimi, uşağa üzünü tutdu: "oğlum, bu oxuyan əminin to-yundakı Firuz Səxavətinin böyük qardaşı Səxavət Məmmədovdur. O rəhmətə gedib, amma səsi qəlbimizdə yaşıyır". Elə bil uşaq dediyi sözə peşman oldu. Üzülməyi simasından bəlli idi. Bu anda

gözüm qocaya sataşdı. Arxa-da əyləşən qoca ağlayırdı. Əllərini bir-birinə ele möhkəm kilitləmişdi ki, sanki kimsə onu əldən nəsə alacaqmış kimi. Əlbəttə hamı nəmim kimi qocanın ağlamığına baxırdı. Bir müddət sonra qoca başını qaldırıb üzünü balaca Rizvana tutdu: "Ağlı-lı balam, düz deyirsən oxuya Ağdamdır" - dedi. Sürəcü qocanın sözü var idi. Heç kəs heç ne soruşmasa da, özü sakitce salona piçildədi: - "Eh, bu səs də, bu ad da məni çox yandırır. Oğlumun da adı Səxavət idi. Elə Səxavət ölen günü o da öldü". Həmin gün Ağdam bir Səxavət itirəs də, mən iki Səxavət itirdim. Ehhh, bu torpağın Səxavət adlı naləsi var!"

Avtobus yavaş-yavaş Quzanlı qəsəbəsinə çatırdı. Amma deyəsən qoca üçün hələ avtobus Ağdama çatmamışdı. Yolu yarımqıçı idi

P.S Heç bilmirəm o qocanın taleyi necə oldu. Kaş ki, onunla qarşılışa biləydim. Qocanın təbi ilə desəm, iki Səxavətini itirən bir adam Ağdamın azad torpağını qucaqlamaq istəməzmi? Əlbəttə, istəyər. Bəlkə də mən gecikmişəm, qoca özünü çıxdan atıb ana torpağın qoyunu...

Paşinyan bu dövlətlərlə birgə Fızbaycana və Türkiyəyə qarşı hərbi birlik yaradır

Bildiyiniz kimi, Yunanistan sentyabr 1991-ci ildə Ermenistanın müstəqilliyini tanıyan ilk ölkələrdən biri olub. Bununla yanaşı Yunanistan erməni soyqırımıni rəsmi şəkildə tanıyan ölkələrdən biridir və soyqırının inkar edilməsini cinayət məsuliyyətə cəlb edən azsaylı ölkələrdən biridir.

Beleksi, Yunanistan 1996-ci ildə rəsmi olaraq erməni soyqırımı, 2015-ci ildə isə Ermenistan rəsmi olaraq Yunan soyqırımıını tanıb.

Bu iki xalq Bizans və Osmanlı İmperiyası dövründə dini və mədəni köklərə, birlikdə yaşamalarına görə həm emosional, həm də tarixən həmişə güclü münasibətlərde olublar. "Qardaş" ölkələr arasında məvcud ikitərəfi münasibətlər. İki xalq arasında güclü siyasi, mədəni və dini bağları sayesində Ermenistan və Yunanistan bu gün mükemmel diplomatik münasibətlərə malikdirlər. Rəsmi dövlət səviyyəsində hər iki ölkə tez-tez bir-birinin ölkəsinə sefərlər edirlər. Nəcə ki, Ermenistanın hər üç prezidentinin Yunanıstanın rəsmi sefəri olub və iki ölkə arasında yüksək səviyyəli əlaqələr qurulub.

Elə Ermenistanın Baş naziri Nikol Paşinyan həyat yol-

daşı Anna Akopyanla birlikdə Yunanıstan'a işgüzar səfəre getmesi də erməni rəsmilərinin qoymuş ənənənin davamı hesab edilə bilər.

Adalet.az xəber verir ki, məlumatı Ermənistən baş nazirinin mətbuat katibi Nəzeli Baqdəsaryan Feysbuk səhifəsində yayıb.

Bildirilib ki, N.Paşinyan planlaşdırılmış səfəri çərçivəsində Yunanistan Prezidenti Katerina Sakellaroplu, Baş nazir Kiriakos Mitsotakis və parlamentin sədri Konsstantin Tasulastla görüşəcək.

Yəqin ki, siyaset gündəmini six izləyən soydaşlarımız bilir ki, Qarabağda sonuncu antiterror əməliyyatından sonra Ermenistəni revanşist addımlara sürükleyən ölkələr aktivləşiblər. Məsələn, Fransanın, Hindistanın, İranın və digər ölkələrin Ermenistəni silahlandırması və Ermenistənin təhlükəsizliyində rolunu artırmaq istiqamətində aktiv addımlar atırlar. Bu təşəbbüsə Yunanistanın kənardan baxacaq deyil. Biliyorsun ki, 2023-cü ilin iyulun 5-də Yunanistan, Ermenistan və Kipr üçtərəflı müdafiə məsləhətləşmələri keçirib.

Görüş hər üç ölkənin silahlı qüvvələrinin mühüm dəyişikliklərdən keçdiyi bir vaxta təsadüf edir. Kiprda keçirili-

lən bu görüşdə üç ölkənin rəsmiləri qarşılıqlı maraqları doğuran təhlükəsizlik məsələlərini müzakirə etdilər, öz müdafiə və təhlükəsizliklərinin gücləndirmek məqsədini bir dəfə təsdiq etdilər. 2024-cü il ərzində bir-birlərinin erazi-lərində keçirəcəkləri silsilə

tədbirlər üçün əməkdaşlıq planı da imzalandı.

Bundan həmən sonra - ötən ilin dekabrında Ermənistən və Yunanistan arasındakı hərbi-texniki sahədə əməkdaşlıq haqqında saziş də imzalandı.

Sazişi Yunanistan müdafiə naziri Nikos Dendias erməni həmkarı Suren Papikyanla sazişi imzaladı. Dendias bildirdi ki, hərbi-texniki sahədə əməkdaşlıq Yunanistən hökuməti üçün prioritet olan bir sektordur.

İndi tam əminliklə düşünmək olar ki, Ermenistanın baş naziri Nikol Paşinyan Türkî-

yə və Azərbaycana qarşı da-ha böyük koalisiyalashma başladıb və bunu uğurla hə-yata keçirir.

Azərbaycan və Türkiyəyə qarşı artıq böyük bir hərbi birliliyin yaranması və məqsədli şəkildə hərəkətə keçməsi an məsələsidir.

Xatırladaq ki, ötən ilin sentyabrında Yunanistan hərbçiləri Ermənistəndə hərbi təlimlərdə iştirak etdi. Noyabrın noyabrın 6-dan 10-dək isə Ermənistən, Yunanistan və Kiprin xüsusi təyinatlı qüvvələrinin birgə təlimləri Yunanistanın milli müdafiəsinin baş qərargahı olan Attikanın Nea Peramos bölgəsində keçirildi.

Birgə təlimlər Yunanistan, Kipr və Ermənistən arasında 2023-cü il üçün Birgə Fəaliyyət Planının bir hissəsi idi və iştirakçılar arasında qarşılıqlı anlaşma səviyyəsinin yüksəldilmesinə və təcrübə məbadiləsinə, eləcə də onların əməliyyat imkanlarının artırılmasına xidmət edirdi.

Təlimlər sürətli döyüş atışları, snayper texnikası və taktikası, yaşayış sahəsi daxilində rəqabətin texnikası, taktikası və prosedurları, kiçik miqyaslı təlimlərin təşkilini əhatə etdi.

Entiqə Rəşid

plani da imzalandı.

Bundan həmən sonra - ötən ilin dekabrında Ermənistən və Yunanistan arasındakı hərbi-texniki sahədə əməkdaşlıq haqqında saziş də imzalandı.

Sazişi Yunanistan müdafiə naziri Nikos Dendias erməni həmkarı Suren Papikyanla sazişi imzaladı. Dendias bildirdi ki, hərbi-texniki sahədə əməkdaşlıq Yunanistən hökuməti üçün prioritet olan bir sektordur.

İndi tam əminliklə düşünmək olar ki, Ermenistanın baş naziri Nikol Paşinyan Türkî-

yə və Azərbaycana qarşı da-ha böyük koalisiyalashma başladıb və bunu uğurla hə-yata keçirir.

Azərbaycan və Türkiyəyə qarşı artıq böyük bir hərbi birliliyin yaranması və məqsədli şəkildə hərəkətə keçməsi an məsələsidir.

Xatırladaq ki, ötən ilin sentyabrında Yunanistan hərbçiləri Ermənistəndə hərbi təlimlərdə iştirak etdi. Noyabrın noyabrın 6-dan 10-dək isə Ermənistən, Yunanistan və Kiprin xüsusi təyinatlı qüvvələrinin birgə təlimləri Yunanistanın milli müdafiəsinin baş qərargahı olan Attikanın Nea Peramos bölgəsində keçirildi.

Birgə təlimlər Yunanistan, Kipr və Ermənistən arasında 2023-cü il üçün Birgə Fəaliyyət Planının bir hissəsi idi və iştirakçılar arasında qarşılıqlı anlaşma səviyyəsinin yüksəldilmesinə və təcrübə məbadiləsinə, eləcə də onların əməliyyat imkanlarının artırılmasına xidmət edirdi.

Təlimlər sürətli döyüş atışları, snayper texnikası və taktikası, yaşayış sahəsi daxilində rəqabətin texnikası, taktikası və prosedurları, kiçik miqyaslı təlimlərin təşkilini əhatə etdi.

Entiqə Rəşid

Vaqif Tanrıverdiyev

ALLAH

"KƏPƏZ"Ə
KÖMƏK OLSUN...

Vaxtılı öz stadionları, əlverişli sağlamlıq-idman kompleksləri olan "Kəpəz" baxımsızlıq, laqeydlik üzündən öz oyunlarını başqa şəhərdə keçirmek məcburiyyəti ilə üzləşəndə "Qəbələ" futbol akademiyası möhtəşəm qonaqpərvərlik nümayiş etdi, öz qapılarını "Kəpəz"in üzünə açdı, ev sabibi kimi qonaqlara hər cür şərait yaratdı, qəlb genişliyi nümayiş etdi. Hami da bu "jesti" məllətimizə layiq qonaqpərvərlik nümayışı kimi qarşılıdı.

Qəbələdə oyunlar "Kəpəz"ə geniş imkanlar açdı, sənballı oyun nümayiş etdirib, yüksək liqada qalmaq üçün xal ehtiyatını artırmağa başlıdı... Qonaqlar xal ehtiyatını artırırsa, deməli yüksək liqada qalmaq ehtimalları da yüksəlir. Bəs çempionatı kim tərk etməlidir, məntiq sadədir, sonuncu yeri tutan komanda. "Kəpəz"in həm də onda bəxti getirmədi ki, onun bu rəqabətdə rəqibi "Qəbələ" oldu.

"Kəpəz"in "Qəbələye" onun doğma meydanında qalib gelməsi bardağın daşıran son damla oldu. Cani-dildən qonaqpərvərlik göstərən "Qəbələ"nin niyyəti bilindi. Nə qədər ki, öz aralarında oyun olmamışdı, elə fikirləşirdilər ki, qonaq sıfatında ev sahibliyi öz nəticəsini verəcək, "Cəhənnəm yoldaşlığında" "Kəpəz" i irəli verəcək. "Yer-siz geldi, yerli qac" - deyə köhnə bir məsələ var. Amma "Qəbələ" qəcmədi, yersizə yerini göstərmək üçün çox düşünmədi, qəti addım atdı, nümayişkarənə şəkildə bəyan etdi. Bəli, qəribə məntiqdir, nə qədər ki, öz aralarında oyun olmamışdı, elə fikirləşirdilər ki, qonaq sıfatında ev sahibliyi öz nəticəsini verəcək. Ataların gözəl bir sözü var: cəhənnəmə gedən özünə yoldaş astarar. Amma o vaxt Atalar bu hikməti "keş" edəndə heç düşünməyiblər ki, yolun son "mənzili" olan cəhənnəm öz "qonağını" tək qəbul edir. Deməli liqada qalib, yerini möhkəmətmək üçün Tovuzdakı güclü qasırgədan sonra stadionundakı sərat imkan vermediyi üçün, Qəbələyə pənah gətirən "Kəpəz" elə hədəfdir, necə deyərlər, qurbanlıq "qoyun" onların ovcunun içindədir, öz meydanlarında "Kəpəz"ə qalib gələr, sonra da qurbanının başı üstündə timsah göz yaşları tökərlər.

Göründüyü kimi, "Kəpəz"in bəxti onda getirmədi ki, liqanı tərketmə rəqabətdən onun rəqibi "Qəbələ" oldu. Deməli bələ çıxır ki, evimdə "oyna", çörəyimi ye, suyu-mu iç həm də mənə də xor bax...

Cani-dildən qonaqpərvərlik göstərən "Qəbələ"yə qalib geldildən sonra "məglüb qonaqlar" ugursuzluğun əvəzini çıxməq üçün çox düşünmədi, nümayişkarənə şəkildə bəyan etdi. Onlar bu sözü deyəndə heç düşünməyiblər ki, cəhənnəm "qonağını" tək-tək qəbul edir, ona görə də cəhənnəmə gedisi üçün qurbanlıq onların ovcunun içindədir, öz meydanlarında "Kəpəz"ə qalib gələr, sonra da qurbanının başı üstündə timsah göz yaşları tökərlər. Amma qonaq "ev yiyə

Vaqif Yusifli
Filologiya elmleri doktoru

Aqil Abbasın yeni povesti

Aqil Abbasın "525-ci qəzet"də dərc olunan yeni povesti ("Tut ağacı, donuz kababı və Aşotun məktubu") kiçik povestini oxudum. Əslində, bu əsərə yalnız həcm etibarilə kiçik povest demək olar. Təsvir olunan hadisələrin və obrazların mövqayı, zaman və məkan yerdəyişmələri etibarilə bu povest janrın hüdudlarını aşır. Əsər dünyanın ən varlı şəhərinin (Ağdamın) ilk işğal günlərinin, şəhərdə yaranan xaosun - hərc-mərcliyin və köçkünlüyün təsviri ilə başlayır, otuz ildən sonra böyük Qələbmizlə azad olunan şəhəre qayışla başa çatır. Təbii ki, bu otuz illik zamanı ayrı-ayrı hadisələrin və obrazların geniş mövqayı ile reallaşdırmaq da olardı. Fikrimcə, bu povesti Aqil Abbasın ondan gözəleyəcəyimiz yeni bir Romanın məşqi də hesab etmek olar. Çünkü Aqil Abbasdan bunu gözəlməyə dəyər - o, bizim yazılıclar arasında həm yaradıcılıq, həm də ictimai fealiyyət baxımından Qarabağ problemi ilə ən çox mücadilələdə olan yazılıclardan biridir. Hər bir insan - o sıradan yazılıçının mənsub olduğu kökündən, nəslindən, soyundan tanınmaq da əsas şərtlərdən biridir və bu mənada Aqil Abbasın - Qarabağ kökü danılmaz. Təbii ki, böyük Vətən sevgisi o kökdən, o nəsildən, o soydan başlayır.

İndi isə povest haqqında...

Mən Azərbaycan əsərində Qarabağ mövzusunu bedil idarəkda necə reallaşdığını düşüñəndə iki yazının daha çox fərqləndirmək isteyirəm - Xalq yazılıçısı Sabir Əhmədlini və Aqil Abbası. Sabir Əhmədlinin "Ömür urası" romanını və digər əsərlərini xatırlayıram. "Ömür urası" ilə Aqil Abbasın yeni poveti arasında mövzuya yanaşmaq baxımından bir yaxınlıq görürəm (üslublar öz fərdiliyi ilə seçilərək). "Ömür urası"nda Sabir Əhmədli 90-ci illərin əvvəlində işğal olunmuş Cəbrayıldan söz açır, amma bu işğal faktından xəyalı bir dönüşüle üzünü gələcəyə tutur - hələ azad olunmamış Cəbrayılın xoşbəxt günlerini təsvir edir. Sabir Əhmədli təsvir etdiyi azad Cəbrayılın xoşbəxt günlerini görə bilmədi. Amma onun arzusunda olduğu, azadlığa qovuşduğu Cəbrayıl xəyalı dönüşüne real dönüşən şevrildi. Aqil Abbasın yenin povestində de məhz iki zaman (işğal dövrü ve otuz ildən sonrakı zamanlar) təsvir olunur. Amma Aqil Abbas xəyalı düşüncəyə deyil, hadisələrin reallığına üz tutur.

Povest kədərlə bir lövhənin təsviri ilə başlayır: "Sökhəsök, daşıhadası idi. Tekcə Var-Yoxdan olmuş Dünyanın ən Varlı Şəhərlərinin dövlətini deyil, daşını, divarını deyil, taxtapuşunu söküb aparmırdılar, həm də uşaqların sevincini, cavan-

ların sevgisini, yaşlı adamların xatirələrini, göz yaşlarını daşıydılar. Küçələr tırtıla doluydu. Qarğı-qızğun kimi dartsışmışdılar şəhərin canına. Çoxu hansısa başqa bir dildə danişirdi, arada azərbaycanca da sözlər eşidildi. ...Fikirləşdim ki, bunlar necə müsəlmandılar, öz qardaşlarının ev-əşyini dağıdb aparırlar. O yorğan-döşəyin içinde necə yatacaqlar, o apardıqları televizorda necə futbola baxacaqlar?"

Əlbette, nərə əsərinin əsas canını təsvir olunan hadisələrin axarını müəllifin təqdim etdiyi obrazlar müəyyənmişdir. Povestdə bu mənəda Faxi və Aşot - dostluq edən azərbaycanlı və erməni... Burada dostluq sözünü qətiyyən dırnağa almırıam (siz bunun mənəsinə varacaqsınız):

Aqil Abbasın deyim ve üslub tərzi polifonikliyilə seçilir. Yetmiş-səkkizinci illərdə qələmə aldığı hekayelərində və "Xoşbəxt" povestində o, özü yaşında olan gənclərin sevgi dulu günlərini, həyecanlarını təsvir edirdi, bu təsvirlərdə onun gənc qəhrəmanlarının ürək çırıntılarını eks etdirən romantika üstün idi. Qədir Rüstəmova həsr olunan "Evleri köndələn yar" povestində bu, aydın nəzərə çarpır. "Bəmanqılınc" romanında isə Aqil Abbas tarixi hadisələri ciddi, realist üslubda eks etdirdi. Bu üslub tərzi "Çadırda Üzeyir Hacıbəyov doğula bilməz", "Dolu", "Allahı qatıl edənlər" nərə əsərlərində də davam etdirilir. Bir üslub tərzinə də Aqil Abbasın tek bir əsərində deyil, digər əsərlərində də hiss edir (hətta son povestlərində bu üslub tərzi önlən plana da çıxır), bu da satrik üslubun bir komponenti olan ironiadır. Aqil Abbas məxus qarabağlı ironiya, zarafat, məzə deyim tərzləri az və ya çox dərəcədə hər bir əsərində nəzərə çarpır.

Mətləbdən uzaqlaşmayaq. Faxı və Aşot. "Evin qapısı açıq id. Girdi içəri qonaq otağına göz gəzdirdi, hər şey yerində idi. Hiss olunurdu ki, hələ yağımaçılar bu evə girməyib. Divalardakı xalça da, xalçanın üstündə Faxının almanınla mühərribədə həlak olmuş babasının portreti də yerində idi. Həc nəyə əl deyilməmişdi, kündəki televizorda da, bu televizorda futbola baxmağın ayrı ləzzəti vardi". Təbii idir, bu, bir azərbaycanlı ailəsinin evi-əşiyi; amma o öten illərə xas olan qonşuluq mənasibələrində birinin digər evin gəlməsi, qonaq getməsi heç bir təccüb doğurmurdı. Ermənilər həmişə hərada olurlarsa-olsunlar azərbaycanlıları mənasibətde özərlərinin doğru (?) ya yalançı (!) "sevgilərini" ihsar etmişlər. "Aşot da Rəmisi çox sevirdi. Rəmisiñ xətrinə bir maqnitofon da almışdı. Və axşamlar həyətə maqnitofonu qoyurdu stolun üstünə, bütün səsini verirdi. Qulaq asan ermənilərdən biri: - kaş bu köpək oğlu erməni olaydı". Povestdə sujet ardıcılığına necə riayət olunur? Aqil

Abbas hər hansı bir nəşr əsərində maraqlı hadisələr qurmayı və təsvir etdiyi bu hadisələri obrazların xasiyyət, xarakter və rəftərinə uyğunlaşdırmağı bacarı. Onun bu povestində də Faxının Aşotla gerçek olan dostluğunu onların her birinin insani mahiyyətini və xarakterini üzə çıxarıır.

Kimdir Faxi? İçi təmizliklə süslenən bir azərbaycanlı: "Çörək ağacı" kimi istifadəyə yararlı olmayan "Moskvic" in şoferidir, daxilən enerjiliidir, mənəvi potensialı aşib daşır. Həmişə insanlara, xüsusiylə, Aşota münasibətində sabit mənəvi keyfiyyətlərini qoruyub saxlayır. Qətiyyən irad tutulmali bir hadisə deyil ki, o, erməni qızı Ayrikani sevir. O dövrün melum "Əsli-Kərəm" əhvalatlarına azmı təsadüf etmişik? Amma bu yeni "Əsli-Kərəmlik" baş tutmur.

Povestin şərti olaraq adlanırdıracagımız bu hissəsi başa çatır: İndi Dünyanın ən Varlı Şəhəri: Var-Yoxdan olmuşdur.

Süjetin ikincisi, amma ən aparıcı istiqaməti hadisələrin otuz ildən sonrakı döñümələrinə yönəlir. Artıq İndi Dünyanın ən Varlı Şəhəri azad olunub. Amma o şəhər başdan ayağa dağıntılar içindədir, hətta Xirosmaya benzədir. ("Ağacların hamisini keşmişdilər. Girdi həyətə, evlərinin birçə özülü qalmışdı... Şərab zavodunu sökümdüşdülər" və s.)

Bəs bu 30 ilde İndi Dünyanın ən Varlı Şəhərindən köçüb gedən insanların taleyi necə oldu? Dağıldılmış, viran olmuş şəhərlər bu insanların taleyi eyən bir-birinə oxşamırı? Erməni Aşotun iki oğlu mühərribədə həlak olub ("Mənim oğlanları Kötəryan öldürüb. Sərkisan öldürüb, bu mənasız mühərribədə onların da oğlanları xaricdə oxuyur, qızlarla kef edir"). Povestdə bir Axtarıcı obraz - Ağsaçlı son hadisələrin və insanların içindədir. Povestin bir çox mətbəbləri məhəz onun vasitəsilə açıqlanır (Fikrimcə, bu obrazı elə Aqil Abbas oxşadıram - sehvim varsa bağılaşın). "Ağsaçlı gecə qəribə yuxular gördü, yənə həmişə olduğu kimi İndi Dünyanın ən Varlı Şəhərinin varlı vaxtlarını gördü. Məktəblərini gördü, sinif yoldaşlarını gördü, müəllimlərini gördü, kəndlərini gördü. Dünyanın ən gözəl vaxtları vardi". Təbii idir, bu, bir azərbaycanlı ailəsinin evi-əşiyi; amma o öten illərə xas olan qonşuluq mənasibələrində birinin digər evin gəlməsi, qonaq getməsi heç bir təccüb doğurmurdı. Ermənilər həmişə hərada olurlarsa-olsunlar azərbaycanlıları mənasibətde özərlərinin doğru (?) ya yalançı (!) "sevgilərini" ihsar etmişlər.

Bir haşiyə: Mən Ağdamın işğalindən xeyli əvvəl 1984-cü ilde bir neçə gün İndi Dünyanın ən Varlı Şəhərində oldum. Povestdə Aqil Abbasın təsvir etdiyi Çay evini, Muzşkolanı, Kino evini, Teatr binasını, şəhərdə Mescidi gördüm, seyir etdim. Çay evində "Rast" məğamının ən gözəl ifaçısı Şahmalı Kürdoğlu ilə bir yerdə çay içdim, müğəm səhbətlərinə revac verdik. Mənim üçün indiyə qədər Ağdam beləcə görkəmde qaldı. Amma Dünyanın ən Varlı Şəhərinin Dünyanın ən

gözəl Şəhəri olacağı günlər çox da uzaqda deyil.

İndi isə bizi povestdəki obrazların (əslində bu obrazlar həyatda necə varsa - son dərəcə real, eləcə canlandırılır) taleyi maraqlandırır. Faxı Milli Qəhrəman Fredin dəstəsində vuruşub, Şəllidə ağır yaralanıb. Bədənində qəlpələr var. Fermer təssərrüfatı yaratmaq istəsə də, buna nail olmayıb, indi Bakıdadır. Bir vaxtlar sevdidiyi Ayrika futbolcu Leyonikə ərə gedib, o gözəlli tamam itib batıb.

Povestdə əsərin ideyasını, müəllif qayəsini aşıqlayan bir əsas mətbət var - Faxi və Aşot vaxtı dəstlüq edən iki insanın sonunu necə başa çatır. Faxi illərdən bəri dəstlüq etdiyi erməninin anası öləndə onu hörmətlə, həlak olmuş övladlarının yanında dəfn edir. Bunulla da insanlıq və dəstlüq borcunu yerinə yetirir. Bəs Aşot?

Aqil Abbas heç də mənəvə bir erməni obrazı yaratmaq fikrində olmayıb. Təbii ki, bir neçə milyon erməni içinde insanı cizgilərini itirməyən ermənilər də tapmaq olar. Kislovodskidə yaşayan, vağzalda yük daşyan (əsas da azərbaycanlıların yükünü) Aşot hansı azərbaycanlıya, hansı ağdamlıya rast gəlirsə, Faxını soruşturmuş.

Ağsaçlıya bir məktub verir ki, Faxiya çatdırınsılar, bunu Aşot göndərib. Bu məktub povestin bədəi-estetik mənasını tam açıqlayır. Erməni Aşot nə yazar bu məktubda? Ən əvvəl ona oğurluq kimi yağırdıran Faxının evindəki xalçanı çırçıplıdırdığı yox, o xalçanın mənəvə əllərə düşməməsini etiraf edir: "Oğurlamadım ey, götürdüm ki, naməndlərə qismət olmasın. Allah qoysa, müharibədən sonra xalçanı öz əlimlə getirib evinizden asacam". Sonra başqa etiraflar səslənir: "Bilərəm, sizə gülə atan oğlanlarına görə məni bağışlamayaqacaqsan, amma yene yazıram. Məni bağışa, Mamed emi də, Ziba xala da məni bağışlasın. Sizin Allahınız hamını bağışlayır, amma bilmirəm məni bağışlayar, yoxsa yox. Öpürəm səni. Qardaşın Aşot".

Bu məktub əsrlərdən bəri özünü türk - azərbaycanlıların düşməni kimi tanıdığımız hər hansı mənəvə bir etmənin deyil, İNSAN ERMƏNİN etirafıdır. Amma Faxi Aşotun məktubdakı xahişini yerine yetirə bilmir: "Çünki səhər duranda gördü ki, xanımı Aşotun məktubunu da, göndərdiyi şəkili də cirçə-cirçə edib". Aşot isə "səhər-səhər kiminə yükünü daşıyanda üreyi partlayib ölüb".

Vəssalam! Povest burada başa çatır. Amma əsərin bədii təsir dairesi burada bitmir. Aqil Abbasın gah ciddi, gah da ironiya - zarafat stilində qələmə aldığı bu povest 44 günlük zəfər qələbəmizdən, antiterror əməliyyatımızdan ibrat dərsi alınmayan ermənilərə ünvanlanan bədii bir mesajdır.

Tərəkəmə! Yəni ot, ələfin yoxluğu, kəm olduğu ifadələrindən yaranıb. Köçəri el olan tərəkəmələr ilin bütün fəsillərində mal - qara, heyvan olaqlarında ot, cəmən ardınca yer-yurdularını vaxtaşırı dəyişmişlər. Tərəkəmə - tərki məkan deyimindən töreib yəqin ki. Axı tərəkəmələr fasil dəyişəndə yaşayış məskənlərini dəyişməli olurlar. Yəni yayda yaylaqdır, qışda qışlaqdır, Aranda.

Bəzi qaynaqlarda yazılırlar ki, ərəblər türkmənlər cəm halda tərəkəmə demişlər. Bu söz deyilişdə get-gedə tərəkəmə sözüne çevrilib.

... Hərə bir ulduz altında doğulur, bu dünyada və hərə özünəməxsus bir ömrə sürür, yaşayır. Kimin və necə yaşamasından asılı olmayaq hamı öz fərdi yaşam, heyat tərzini daha doğru, tutduğu yolu daha düzgün hesab edir. Çünkü biz az dərinliyə gedəndə görürsən ki, insan oğlunun qəlbi xudbinliklə nəfəs alır. Hamı təklikdə özüne haqq qazandırır, özünü en ağılli adam hesab edir. Bu fikir sözsüz xudbinliyin töremesidir. Amma öz aramızdır, heç də hamının adı həyatda hörmətlə çəkilib, ehtiramla yad edilmir. Axı az adam iccədanın səsine qulaq asıb, kişi kimi ömrü sürrür, ad qazanır. Bu yazıda beyinin sümüyü qədər tərəkəmə, kohnə kişi olan bir insandan söz açmaq istəyirəm.

Köhne kişilər

Tərəkəmə oğlu

1936-cı ilde Ağcabədi rayonunun Kəbirli kəndində dünyaya gələn Nuruş İsgəndər oğlu Əmrəhov çox keşməkeşli, məşəqqətli, maraqlı və mənali həyat yolu keçmişdir. Atası İsgəndər 1942-ci ilde 1941-1945-ci il Vətən müharibəsində həlak olub. Onun harada, hansı şəraitdə öldüyü yoxdur.

Yetimliyin nə olduğunu o qanlı - qadallı illərdə, lap uşaqlıdan hiss edən, ehtiyacın her üzünü gəren Nuruş gözünü açandan kiprikli ilə od götürüb. Ağır zəhmetlə temasda olub, hər cür əməyin qulpundan yapışır. Pambıq yiğib, bəşər topayı balaca Nuruş. Ailələrinin güzaranından ötrük eziyyətlər qatlaşır.

Orta məktəb təzəcə bitirən 18 yaşlı Nuruşun bacarıq və fərasətin yüksək qiymətləndirən kolxoz rəhbərliyi onu o zaman çox məsuliyətli bir işə, kolxoz inşaat briqadasına rehber təyin edir. Dörd il bu vəzifədə məsuliyət və yorulmadan çalışan Nuruş doğma kənddə fealiyyət göstərən kolxoza bir çox inzibati binanın inşasında öz bilik və bacarığını əsirgəmir. Sonra Ağdam Kənd Tesərrüfatı Texnikumunun meyyə - tərəvəz fakultəsini bitiren Nuruş Aran kəndində yerləşən "Azərbaycanın 60 illiyi" adına üzümçülək sovxozdunda üzümçülük briqadı işləyir. Daha sonra yənə həmən sovxozdada düz 20 il təsərrüfatın hər sahəsinə dərindən bələd olan Nuruş Əmrəhov qoyunculuq müdürü vəzifəsində çalışır. Harda, hansı sahədə işləməyindən asılı olmayaraq, Nuruş Əmirəhov həmişə ona göstərilən ehtimadı doğrudub, üzərinə düşən vəzifə və təpşirinqələri özüne məxsus cavabdehliklə yerinə yetirib. Başqalarına hörmət və qayğı ilə yanaşıb, şərəf və leyaqətini həmişə yüksək tutub, oruyub.

Qanında, canında, ruhunda əsl tərəkəməçilik qaynayıb çağlayan, yayda Kəlbəcerin sefəli yaylaq və dağlarında keçirən, qışda doğma Aranda ömrə süren Nuruş kişi həmişə gözüaçıq, sayıq, sərvət, yetik, işgüzar, mərd, qorxmaz, qılıqlıq, qırılırlı və vicdanlı olub. Bütün bu kişi keyfiyyətlərini özündə cəmlədirib, bərçərər edən Nuruş dayıya hər yerde, hər mahalda böyük hörmət göstərilib, isti münasibət bəsnənlərdir. Təsadüfi deyil ki, dağda müxtəlif mahaldan olan soydaşlarımız, Aranda isə mensub olduğu Kəbirli elatı ilə yanaşı qonşu Avşar və Qaradələq camaatı bu kişi ilə həmişə hesablaşır, onun haqq, ədalət tərəfdarı olduğuna görə böyük hörmətini saxlayıblar. Bu gün 88 yaşlı olmasına baxmayaq, Nuruş kişi çox gürmərəq qıvrıqdır. Bunun sebəbini sorusunda o, özünəməxsus nikbinliklə dedi:

Azərbaycan Respublikasının dünya birliyinə integrasiyası, region ölkələri və digər dövlətlərlə, beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığının inkişaf etdirilməsi

Nº 8 (2382) 1 mart 2024-cü il

Dünyanın bu gün elə bir yeri yoxdur ki, hansısa bir ölkə inkişaf edib, yüksək mərhələyə çatmayı öz qarşısına mühüm vəzifə kimi qoyması. Çünkü ən azından hər bir ölkə istəyir ki, ən müasir iqtisadi modellərdən istifadə etsin və dünya iqtisadiyyatına integrasiya olunsun. Əlbəttə, bu məsələlər bir o qədər də asan iş deyil. Ən azından ona görə ki, zəngin iqtisadiyyatı olmaq üçün təbii sərvətlərə də sahib çıxmışan. Bu mənada Azərbaycan tam məsuliyyətə deyə bilərik ki, dünyada öz zəngin sərvəti, yə-

yaxşı bilirdi ki ərazimizin iyirmi faizinin işgal olunması həm də iqtisadiyyatımızın məhv olunması demək idi. Lakin bu çətinliklərə baxmayaraq, Heydər Əliyev çıxış yolu tapdı və Azərbaycanın həm siyasi, həm də iqtisadi dırçəlisini əldə etməyi bacardı. İlk növbədə böyük layihələrin həyata keçirilməsinə start verildi. Bu mənada "Əsrin müqaviləsi" neft kontraktının bağlanması o demək idi ki, Azərbaycan öz sərvətinə sahib çıxır, lakin bunu dünyanın məşhur ölkələrinin şirkətləri ilə birlikdə gerçekləşdirmək istəyirdi, çünkü neft sənayesinin inkişafı-

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına integrasiyasının qarşısını heç kəs ala bilməz

rüstü və yeraltı faydalı qazıntıları ilə, eləcə də digər sərvətləri ilə dünyada yaxşı tanınır.

İlk növbədə ölkəmizin dünya iqtisadiyyatına integrasiya olunması üçün çox böyük iqtisadi əlaqələr qurulmalı idi. Heç şübhəsiz ki, Azərbaycan müstəqillik yolu qədəm qoyan dan sonra bu çıxış yoluunu tapdı və özünün müstəqil iqtisadi xəttini müəyyənləşdirdi. Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyətə gələndən sonra iqtisadi cəhətdən Azərbaycan daha düzgün yol seçdi və eyni zamanda dünya iqtisadiyyatına zaman-zaman integrasiya olunmağa başladı. Bunun üçün Büyüy Öndər Heydər Əliyev çox əziyyət çəkdi. Bir tərəfdən ölkəmizin iyirmi faiz torpağının işgal olunması, bir tərəfdən də bir milyondan çox qazçıq və köçküni məskünləşdirməq və buna paralel olaraq zəngin iqtisadiyyat qurmaq elə də asan məsələ deyildi. Amma bütün bu çətinlikləri Heydər Əliyev öncedən görür və ağır yükün altına çıxın verirdi. Büyük siyasetçi

na və eləcə də, qaz təsərrüfatının tərəqqisine müasir yeni texnologiyalar və texnikalar cəlb edilməli idi. Bu da təbii ki, İngiltərə kimi böyük bir ölkənin köməkliyi ile həyata keçirilə bilərdi. Beləliklə, İngiltərənin "BP" şirkəti ilə bağlanmış "Əsrin müqaviləsi" illər keçidkə öz behərəsini verməyə başladı.

Təbii ki, hər hansı xarici dövlət və şirkət digər ölkəyə sərməyə qoyanda öncədən qoyduğu sərməyə ilə yanaşı, qazanacağı vəsaiti də gündəmə getirir. Bu mənada "Əsrin müqaviləsi"-nin effektli olması dünyaya göstərdi ki, doğurdan da Azərbaycana sərməyə qoyan hər hansı ölkə müəyyən müddədən sonra maya dəyərini əldə edir və üstəlik qazanc da qazanmağı bacarı.

Azərbaycanın günbəğün sürətli inkişaf edən iqtisadiyyatı heç şübhəsiz Avropanın digər ölkələrinin də diqqətindən kənardır qalmadı. İlk növbədə qardaş Türkiye, Rusiya Azərbaycanda çox böyük iqtisadi layihələrin həyata keçirməsinə qoşuldu. Aydırkı ki, bu iki ölkə

kənin böyük layihələrə qoşulması və təkan vermesi iqtisadiyyatımızın daha da sürətli inkişafına böyük köməklik göstərdi. Heç şübhəsiz, ölkəmizin iqtisadi sahədə qazandığı uğurlar heç də bütün ölkələr tərəfindən sevincə qarşılıqlıydı. Bu ilk növbədə bizim iki qonşunu - (əger onlara qonşu demək mümkünse) İranı və Ermənistani dəha çox narhat edirdi. Axi Azərbaycan iqtisadi cəhətdən güclənir, möhkəmlənir, müdafiə sənayesini yenidən qurur və dəbir qüdrətli dövlətə çevrilər. Nə Ermənistan, nə də İran güclü iqtisadiyyatı olan Azərbaycanı heç cürə istəməzdə. Belə ki, işgal altında olan Azərbaycan torpaqlarını və onun sərvətlərini hər iki dövlət ələmətənək tələb edir, flora və faunasını məhv edirdilər.

Azərbaycanın iqtisadi cəhətdən sürətli inkişafı, bayaq dediyim kimi, Avropa ölkəlerinin diqqət mərkəzində idi. Qısa zaman kəsiyində: İtalya, Macaristan, Bolqarıstan və eləcə də digər ölkələr Azərbaycanla iqtisadi əlaqələr qurdular, çünkü Azərbaycandan Avropaya həm neft ötürülürdü, həm də mavi yanacaq. Bütün bunlar isə avropanıları bu və ya digər dərəcədə sevindirirdi. Elə məhz bunu görə də, onlar Azərbaycanda çox böyük iqtisadi layihələrə sərməyə qoysalar. Bu layihələr neft sənayesindən tutmuş, iqtisadiyyatın digər sahələrini əhatə etdi. Üstəlik də Qərbin ən böyük maraqları ondan ibarət idi ki, hər hansı ölkədə sabitlik yaransın və təbii ki onlarda sabitlik yaranan ölkələrə sərməyə qoymaqla dəha çox maraqlı idi. Maraqla yanaşı, Avropa ölkələrini konkret nəticələr dəşindən qurmaq istəyirdi. Bu nəticələri əldə

etdikdən sonra, adlarını çekdiyimiz Avropa dövlətlərinin Azərbaycana olan marağın daha da artı. Onlar gördülər ki, Azərbaycan inanılmaz bir sürətə dünya iqtisadiyyatına integrasiya olunur və onların qoşduqları sərməye qısa zaman kəsiyində behərəsini verir. Bu ölkələrin də Azərbaycana marağın daha da artı.

Ölkəmizin bayaq dediyim kimi, sürətli inkişafı və tərəqqisi göz qabağında idi. Prezident İlham Əliyev hakimiyətə gələndən sonra demək olar ki bizim iqtisadiyyatımız daha da gücləndi, bir çox yeni sahələrdə uğurlar əldə edirdi, başqa sözə deməş olsaq, ölkəmizə, hətta super dövlətlərin maraqları artdı. Koreyanın, Çinin və eləcə də digər ölkələrin şirkətləri istər-istəməz Azərbaycanla iqtisadi əlaqələr yaratmağa doğru addımlar atıldı. Onlar Azerbaycanda bir çox fabrik və zavodların açılışını etdilər. Bunu yanaşı, Avropanın digər şirkətləri də durmadan böyük layihələrə qoşulmaqdalar marqlı oldular, xüsusən də İtaliyanın onlara şirkəti Azərbaycan iqtisadiyyatına böyük sərməyələr yatırdılar. Qardaş Türkiyə isə iqtisadiyyatın bütün sahələrində mövcud layihələrə qoşuldu və bununla da sübut etdi ki, Azərbaycan dünyaya tək deyil, onun arxasında Türkiye kimi qüdrətli bir dövlət dayanıb. Bu gün Azərbaycan nəinki neft sənayə sahəsində, birmanlı olaraq deyə bilərik ki, turizm və kənd təsərrüfatı sahələrində də böyük uğurlara imza atıb, yəni

ölkəmizin sürətli inkişafı göz qabağındadır.

Azərbaycanın 2020-ci ilin sentyabr ayının 27-dən noyabr ayının 10-dək 44 günlük ikinci Qarabağ savaşında ölkəmizin dənəyada nüfuzunu dəha da yüksəltti. Belə ki, Azərbaycan bu 44 günlük savaşda özünün erazi bütövlüyünü təmin etdi. Üstəlik də, 2023-cü il sentyabr ayının 19-u və 20-də antiterror eməliyyatı zamanı erməni separatçılarının nəzarəti altında olan Xankəndi, Xocavənd, Xocalı, Əskəran, Ağdərə və digər yaşayış sahələrimiz onlardan tamamilə təmizləndi və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa olundu. Başqa sözə deməş olsaq, işqaldan azad olunmuş, adalarını qeyd etdiyimiz o şəhər və rayonlarda Prezident İlham Əliyev Azərbaycan bayrağını ucaletdi və dünyaya sübut etdi ki Qarabağ Azərbaycanın tərkib hissəsidir və Qarabağ Azərbaycandır!

Bəli, bu gün Azərbaycanın siyasi, iqtisadi və hərbi cəhətdən inkişafı, dünya iqtisadiyyatına sürətli integrasiya olunması bizim düşmənlərimizi xar edir, amma dostlarımızı sevindirir. Çünkü Azərbaycanın heç bir ölkənin ərazisində gözü yoxdur və bizim heç kimdən də torpaq iddia-mız olmayıb. Sadəcə olaraq Azərbaycan sülhsevər, vətənpərvər və bəşəri bir hissələri olan ölkə olduğu üçün, heç kimin də daxili işlərinə qarışmır və qarışmayacaq!

Faiq QISMƏTOĞLU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MEDİANIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN MƏLİYYƏ YARDIMI İLƏ

ƏDALƏT •

1 mart 2024-cü il

İstanbullu tək səyahət edənlər üçün unudulmaz təcrübələr

Tək səyahət edənlər üçün Avropanın ən yaxşı istiqamətlərindən biri olan İstanbul, ziyançılər üçün geniş fəaliyyət və təcrübələr təklif edir.

Adalet.az xəbər verir ki, şəhərin son-suz müxtəlifliyi və qonaqpərvər atmosferi sayesində İstanbul dünyaca məşhur bir çox səyahət nəşrləri tərəfindən 2024-cü il üçün tövsiyə olunan səylənəli, canlı və naviqasiyası asan şəhər olaraq seçilir. Muzeylər, abidələr, xüsusi sərgi proqramları, mənzərəli küçələri, dəbdəbeli otelləri, Michelin ulduzlu restoranları və yüksək səviyyəli alış-veriş imkanları ilə bu kosmopolit metropolis ziyançılərini şəhəri müstəqil şəkildə kəşf etməyə çağırır.

Əger bu, dünyanın iki qitədə inşa edilmiş yeganə şəhəri olan İstanbulla ilk səfərinizdə, kəşf etməyə Taxiri Yarımadañan başlayın. Ərazidə əzəmetli Ayasofya və Yerebatan Sarnıcı, həmçinin Topkapı Sarayı və Gök Məscid (Sultanahmet Camii) daxil olmaqla çoxsaylı abidələri görəcəksiniz. Topkapı Sarayı kompleksinin bağçasında yerləşən İstanbul Arxeoloji Muzeyi (İstanbul Arkeoloji Müzesi) Türkienin arxeoloji irlə ilə maraqlanın hər kəs görməli olduğunu bir yerdər. Təbii ki, İstanbulda səyahət esrlər boyu mövcud olan Kapalıçarşı olmadan tamamlana bilməz. Eynilə, Emi-nönüdəki Ədvayıyyat Çarşısı (Misir Çarşısı) ziyançılərə tarixi məkanda unikal alış-veriş təcrübəsi təqdim edir. Bazar da müxtəlif ədvayıyyatlar, bitki çayları, qurudulmuş meyvələr və tərəvəzler və ya digər delikateslərdən nümunə götürdük-dən və ya satın aldıdan sonra yaxınıqlik dəri bərə terminalindən Boğaziçi gəmi turuna çıxa bilərsiniz. Boğaz boyunca

səyahətiniz zamanı bir çox möhtəşəm görməli yerlərdən ilki olan əfsanəvi Qız Qalası (Kız Kulesi) sizi qarşılıyacaq.

Tətaq ki, muzeyləri, müasir kruiz limanı Galataport İstanbul və açıq havada ticarət mərkəzi ilə tanınan məşhur turizm məkanı olan Karaköydesiniz. Bu zaman siz, İstanbul Müasir İncəsənet

Muzeyini (İstanbul Modern Sanat Müzesi) də ziyarət edə bilərsiniz. Ulduz memar Renzo Piano tərəfindən dizayn edilən İstanbul Modern Türkəyinin ilk müasir İncəsənet muzeyidir. Muzeydəki kolleksiyani araşdırırdıqdan sonra Türkəyinin ilk və ən əhatəli plastik sənətlər müzei olan İstanbul Rəsm və Heykəl Muzeyinə (İstanbul Resim və Heykəl Müzesi) baş çəkə bilərsiniz. Karaköydən ayrılaraq dizayn butikləri ilə tanınan Qalata səmtini ziyarət edib, Qalata qülləsinə (Galata Kulesi) qalxa bilərsiniz. Qül-lədən İstanbulun panoramik mənzərəsinə seyr etdiyindən sonra isə şəhərin ən məşhur küçəsi olan İstiklala doğru yola çıxın. İstiklalda siz qırmızı tramvaya minnə və ya tarixi mehmanxanalar, kilsələr və digər zərif binalarla əhatə olunmuş

bu səs-küylü küçədə gəzə, məşhur kafelərdən birində türk qəhvəsi içmək üçün dayana bilərsiniz. Bundan əlavə, Karaköy, Sultanahmet, Cağaloğlu, Beyoğlu və Beşiktaşdakı ənənəvi Türk hamamları (hamam) dincəlmək və unudulmaz təcrübədən həzz almaq üçün mükəmməl yerlərdir.

İstanbul canlı və qonaqpərvər yemek səhnesi ilə ideal səyahət bölgəsidir. Şəhəri gezerken, şəhərin yemek və içki mədəniyyətinin gündəlik həyatı necə idarə etdiyini müşahidə edə bilərsiniz. İstanbul küçə yeməklərindən tutmuş ənənəvi meyxanalara və Michelin ulduzlu restoranlara qədər müxtəlif kulinariya təcrübələrini əhəmənə edir. Qadın aş-pazlar tərəfindən idarə olunan şəhərin bir çox gözəl yemekxanaları beynəlxalq yeməklərin klassik və yenilikçi şərhələrini və Anadolunun minililik rəsətlərini birləşdirir.

Həmçinin Boğazın Avropa tərəfində, Kuruçəme, Arnavutköy, Bebek və Sarıyer xəttləri boyunca yerləşən eksklüziv balıq restoranlarında nahar edə, dəniz mehsulları və regional qəlyanaltılarından dadmaq olar.

Tətaq ki, siz şəhərin məşhur küçə yeməklərini axtarırsınız. Bu halda, siz Taksim, Beşiktaş və Anadolu bölgəsinin Kadıköy bazarında kokoreç, döner, kumpir və midye daxil olmaqla geniş çeşidə təmən tapa bilərsiniz.

Neticə olaraq, bu qeyri-adi şəhərin təklif etdiyi təcrübələri keşf edərək öz səyahət hekayənizi yarada bilərsiniz.

Damat Kərimli

OXU QƏDİR

Ecazkar səsi ilə insan qəlbini riqqətə gətirən el xanəndəsi Qədir Rüstəmova ithaf edirəm.

Oxu Qədir, oxu Qədir,
Sənin səsin bilməm nədir?
Bənzərsizdir o, -dünyada,
Deyirəm ki, möcüzədir.
Ovsunluyr qışları da,
Dilləndirir dasları da,
Başdan alır huşları da,
Oxu Qədir, Oxu Qədir,
Sənin səsin möcüzədir.

Kədər bürüyüb elləri,
Oxu, SONA BÜLBÜLLƏRİ",
Şad et qəmlı könlülləri,
Oxu Qədir, oxu Qədir,
Sənin səsin möcüzədir.

Gah dönürsən bir çağlayan
çəsmeyə sən.
Gah elə bil, aşıb- daşan dağ
dəlisən.
Gah Kürüm"tək, Xəzərim"
tək kükrayırsən.
Oxu Qədir, Oxu Qədir,
Sənin səsin möcüzədir.

Zəngulələr Koroğlunun dağ
titradən nərəsidi.
Düşmənlərin bağın yaran
Misri qılınc şöləsidi.
Babəkimin, Cavanşirin üşyan edən
haqq səsidi.
Oxu Qədir, oxu Qədir,
Sənin səsin möcüzədir.

Oxu!Oxu!Qoy oyansın
Qarabağda yatan ruhlar,
Oxu!Oxu!Qoy oyansın susan
Seyid, susan Cabbar,
Oxu!Oxu!Pak səsində bir
İLAHİ qüdrəti var.
Oxu Qədir! Oxu Qədir!
Sənin səsin möcüzədir.

Gəlini efirə gəldi

Müğənni Elşad Qarayev dəvət olduğunu proqramı tərk edib.

Adalet.az bildirir ki, "Rəngarəng" proqramında oğlu Rəvan Qarayev ona talib çıxan xanımı evlənmək istədiyini və o xanımı çox sevdiyini qeyd edib: "Bu xanıma böyük hörmətim var. Onu sevirməm. Fikrim ciddidir. Onunla evlənmək istəyirəm".

Vəziyyətlə razılışmayan E.Qarayev efiri tərk edib. Efirə talib qismində gələn xanım Rəvanla bir-birlərini çox sevdiklərini bildirib:

"Rəvəni sevirməm o da məni sevir. Biliyəm ki, aile qurub ayrılib. Buna pis baxıram mən da ailəli olmuşam övladım var".

"Onuna dostluğum ola bilməz"

Vəfa Şərifova uzun zamandır qalmalı yaşadığı Şəbnəm Tovuzlu ilə bağlı münasibətlərinə ayınlıq getirib.

Adalet.az bildirir ki, V.Şərifova həmkarı ilə hazırlı qalmaqla yaşamasa da isti münasibəti də yoxdur: "Onunla çox böyük olaylar yaşadıq. Bu gün də o şeylər berpa olunmayıb. Hazırda problemimiz, davamız yoxdur. Amma bizim aramızdır bə səmimi dostluq münasibəti yoxdur. Heç vaxt ola bilməz. Əger olarsa də emin olun ki, o münasibət saxta olacaq".

Qeyd edək ki, Vəfa Şərifova iş adımı Fəmil Xəli洛va qeyri-resmi münasibətdədir. Onları bir qız və bir oğlan övladı var. İş adının Vəfədan əvvəl Şəbnəmle münasibəti olduğu deyilirdi. V.Şərifova və Ş.Tovuzluun böyük qalmaqlarının səbəbi də məhz F.Xəli洛ov olub.

Əntiqə

Aqil Abbas və Əbülfət Mədətoğlu yazıçı
Yasif Nəsirliyə qardaşı
Gülhüseyn Kazımovun
vəfatından kədərləndiklərini bildirir və
dərin hüznə başsağlığı verirlər.

**Yusif Mustafayev
Pünhanə səslənib:
"Səni də mənim kimi..."**

Əməkdar artist Yusif Mustafayev öz gəncliyini Pünhanə Piriyevdə gördüyü deyib.

Adalet.az xəbər verir ki, sənətçi gənc müğənninin yaxşı övlad olmağıni ön plana çəkib:

"Bir çox gənc müğənnilərimiz var. Amma mən gəncliyimi Pünhanə görürəm. O da mənim kimi ailesinə, kəndinə bağlı insandır. Anasının, üç bacısının qayğısına elə gözəl qalır ki. Mərd oğlanı Pünhan. Arzularıymış ki, sən də mənim kimi xoşbəxt olasən, bala. Mənim ağıllı balalara, yaxşı nəvelərim var. Sənə də belə gözəl həyat qismət olsun, Pünhan. Sən ailənə, nəsilinə qiymət verən oğulsan".

**Zarina Qurbanova:
"Əzdiyim cücəni tikdim"**

Aktrisa Zarina Qurbanova uşaq-lıq illərindən danişib.

Adalet.az xəbər verir ki, aktrisa uşaq vaxtı dəcəl olduğunu söyləyib:

"Xalam qızının da, mənim də 7 yaşımız var idi- yaşıdıq. Bize cüca almışdilar. Biri sarı idi, biri qara. Səhər tezdən ayaq yoluna gedəndə cüce ayağımin

altında qaldı. Bir də gördüm qəribə səs geldi. Sən demə cücəni əzmışəm, içalatı çöle çıxib. İynə-sapla cücənin qarnını tikdim. Cücə ayağa qalxıb yeriməyə başladı. Bir az yixila- yixila getdi. Sonra yaxıq heyvanın ürəyi partladı".

Zaur müğənnini sindırmaq istədi, amma...

Şöhrət Məmmədov aparıcı Zaur Kamal sərt cavabı ilə gündəm olub.

Adalet.az xəbər verir ki, "Həmin Zaur" proqramında qonaq olan ifaçı efirlərdən peşman olmadığını söyləyib. Aparıcı isə onu qıcıqlandırmaq üçün sərt ifadələr səsləndirdi:

Zaur Kamal "Peşman olmamışan, amma bu gün səni peşman edəcəm" söyləyib.

Şöhrət Məmmədovun cavabı isə gecikməyib:

"Inanıram. Çünkü sizin qarşınızda təkcə müğənni yox, bir herbiçi - yeddi illik komandan əyleşib". Zaur Kamal isə onunla zarafat etdiyini söyləyərək müğənnini alqışlayıb.

Qumral: "Anam mənə qaynanalıq edib"

Gənc ifaçı Qumral proqramların birində anasından gileyənib.

Adalet.az xəbər verir ki, Qumral anasının ona sərt davranışından şikayətlənib:

"Mənim kimi gənc qızların çoxu aile qurdular və tez də boşandılar. Yoldaşılıma aramızda

mübahisə olanda isə anam kürəkənin tərefini tuturdu. Menim sözümüz demirdi. Anam məne qaynanalıq edib.

Mən ailə quranda 17 yaşım vardı. Çok çətin günlərimiz olub. Qaynana

problemi də yaşamışam, baldız problemi də yaşamışam. Amma yoldaşılımla bir-birimizin əlinin buraxmamışıq.

Yəni kənardan göründüyü kimi hər şey xoş olmayıb. Varlı bir oğlana da getməmişəm ki, desinlər ki, var- dövlətinə görə gedib o oğlana. Sadəcə biz bir-birimizi sevmışik".

**Dəniz Firudinqizi:
"Səhnədə rahat deyildim,
ona görə də..."**

Müğənni Dəniz Firudinqizi maraqlı açıqlamaşması ilə gündəm olub.

Adalet.az xəbər verir ki, müğənni həyat yoldaşından ayrılmışının çox maraqlı səbəbini deyib:

"Sevgi ilə yaşayan insanam. Sevgi olmasa mümkün deyil. Bilirəm ki, sevdikə sevilirəm. Səhnədə rahat deyildim. Ona görə boşandım. Bir dəfə ailəli olmuşam və bir dəfə də boşanmışam.

İnsanlar haqqında boş- boş şaiyeler danışırlar. Əhəmiyyət vermirəm".

Təsisçi və baş məsləhətçi:
Aqil Abbas

Baş redaktor:
İradə TUNCAY

Qəzet "Ədalət" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb sehfələnmiş və "Son dakika" MMC Naşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilmişdir.

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

KAPITAL Bankın 1 sayılı Nəsimi rayon filialı.
kod: 200112 h\h
Müxbir hesab: 0137010001994

S.W.I.F.T. Bik: AIBAZ 2xhesab N:

3807001941100451111 VOEN: 1300456161

İndeks:0107 Qeydiyyat nömrəsi 100

Ünvan: Bakı AZ 1073 Metbut prospekti, 529-cu mahalla,
"AZƏRBAYCAN" nəşriyyatı, 6-ci mərtəbə.

Telefon: 538-05-50, 538-51-31, 534-55-98 Faks: 539-80-26

adaletqezeti@rambler.ru

adaletqezeti@mail.ru, adaletqezeti@box.az

Tiraj: 1500

Sifariş: 169

Çapa imzalanmışdır:

29.02.2024

16 ƏDALƏT